

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Nova balkanska politika

Vsa pozornost politične javnosti je obrnjena k Ženevi, kjer se odločajo važne stvari okrog razorožitvene akcije in vračanja Rusije v mednarodno diplomatsko arno. Zato ni čuda, da se je manjša pazljivost posvečala balkanskemu področju, kjer pa se v zadnjem času dogajajo pomembne stvari; ravno kar so prišle prve vesti o tem tudi v široko javnost.

Svetovna javnost je precej soglasno pojmovala notranje politični preobrat v Bolgariji kot dogodek, ki mora pripomoči še nadalje k izboljšanju razmerja do balkanskih sosedov, med njimi tudi, ali morda celo na prvem mestu, do Jugoslavije. Silno je poučno primerjati, kako različne komentarje je sprožilo takšno pojmovanje.

Najinteresantnejše je dejstvo, da so se pojavile v zvezi z bolgarskim preobratom v grških in še bolj v turških političnih krogih nekakšne skrbi. Naglasiti moramo takoj, da jih ni ocenjevali previsoko in da nikakor ne predstavljajo morda nečesa novega, trdnega, marveč so pač le trenutni komentarji. Ali vendar so sila interesantni, zakaj iz njih se razvidi, kako v Turčiji, pa bržkone prav tako na Grškem nekateri presojajo situacijo, ki bi nastala, ako bi med Jugoslavijo in Bolgarijo nastalo trdno prijateljstvo, pa na osnovi tega morda celo zveza. To bi pomenilo, so se prestrašili na Turškem in Grškem, da bi Jugoslavija kar nenkrat podprla bolgarske težnje po dohodu do Egejskega morja ob Marici navzdol in s tem bi postala ta stremeljenja, ki je malo manjkalo, da jih ni realizirala mirovna pogodba po veliki vojni, vse nekaj drugega, pač v neprimerno večji meri upoštevanja vrednega. Težnje po bolgarskem dostopu na Egejsko morje pa niso niti v Ankari niti v Atenah simpatične, saj sta ravno zaradi njih Turčija in Grška sklenili zvezo, v kateri si medsebojno garantirata skupne meje. Ko so v Sofiji smatrali, da je ta skupna in medsebojna garancija naperjena zoper bolgarska prizadevanja, se pač najbrž niso motili. Očitno tudi ona na prvi pogled presenetljiva občutljivost na turški in grški strani za bolgarski politični preobrat.

Da je grški in turški strah, v kolikor ni seveda pretirano, na ta način označevati posamezne preobčutljive glasove, neumestno, se more že na prvi pogled razbrati iz dejstva, da je Jugoslavija podpisala balkanski pakt, ki garantira sedanje meje, in je vendar znano, da zastopa naša država v zunanji politiki ves čas načelo, da se mora z vsemi sredstvi čuvati sedanje stanje. To je ena poglavitnih osnov naše povojne politike, ki se ne menja kar tako čez noč. Ako bi naše prijateljstvo z Bolgarijo pomenilo, da naša država prevzame v zaščito dosežanega bolgarske nacionalne težnje, potem bi se to reklo, da se nameravamo čez noč zaprestiti v vrsto komplikacij, saj so Bolgari razen z Grško in turško navzkríž tudi z Rumunijo zaradi Dobrudže. Turški strah bi mogel postati naležljiv in se potemtakem prenesti celo v Bukarešto. Katera država pa ima tako politiko, da se po eventualnih čustvenih motivih da zavesti v zavrnitev preskušanih in možnih zvez in v silne nove komplikacije na korist nečesa še povsem meglenega in nestalnega?

Zatorej bi se moglo reči, da sploh ne kaže resno zavračati domneve, ki jo je pokazal in razkril turški strah. Ali ker je zelo verjetno, da se bo ta domneva še postavljala, zlasti s strani naših neprijateljev izven Balkana, ni odveč opozoriti na nesodobnost takih idej. Balkanski pakt je osnova ali bolje, je izraz naše zunanje politike in zelo veliko bi se moralo spremeniti okrog nas, da bi bili prisiljeni preurediti osnovne smernice naše diplomatske akcije.

Da pa je zblíževanje z Bolgarijo v našem stremeljenju globoko vsajeno, o tem pričajo raznovrstni dogodki tako rekoč sleherni dan. Preorientacija, ki se opaža na obeh straneh državnih meja, se mora nadaljevati in prevzeti vse duhovne; sprava in prijateljstvo, ki spoštuje nacionalno politično svojino — na tej, pa samo na tej osnovi se lahko gradi bodočnost.

Sicer pa je treba čakati še, kaj prinese usoda nadaljnemu notranjemu razvoju na Bolgarskem. Cilje, ki si jih je zastavila nova bolgarska vlada, ni doseči tako lahko. Ne vidi se sicer še dovolj določno, po kakih potih misli hodi in katerih sredstev se posluževati, ali eno je gotovo: delo, ki si ga je naprtila, ni enostavno in ni lahko. Novi režim zadeva v več kot enega od tradicionalnih temeljev politične moči na Bolgarskem. Tu je treba pričakovati, da bo odpor velik in ovire ogromne. Doselej so se legitimirali povsem določno modkonstvom, ki so stopili v a front zoper režim. To je bil šele prvi opomin, zakaj ti elementi so vajeni delati z drugimi, vse bolj brutalnimi sredstvi. Teško bo šlo tu drugače, kakor po pre-

Ustvarjanje nove Evrope

V Ženevi so začeli razpravljati o velikopoteznih načrtih, ki naj bi zagotovili Evropi mir in varnost ter onemogočili vse bodoče vojne konflikte — V ospredju so iniciativni predlogi Francije, Male antante in balkanske zveze

Ženeva, 4. junija. V ženevskih krogih je zavladala zadnje dni izredna živahnost. Razgovori, ki se vrše med zbranimi državniki, se nanašajo na vse aktualne probleme, osrednjo točko pa tvori slej ko prej vprašanje razorožitve. Razgovori o tem pa so dali tudi celo vrsto novih pobud, med njimi sklenitev vseevropskega varnostnega in jamstvenega pakta, ki je trenutno potisnil v ozadje vse ostale probleme. Okrog tega pakta so se sukali vsi današnji razgovori in o njem je bilo govora tudi na tajni seji predsedstva razorožitvene konference, kjer je Litvinov kot glavni iniciator in zagovornik tega predloga opozarjal na to, da bi se na ta način najlažje prišlo do razorožitve, ker bi bilo s tem podano naj-

boljše jamstvo za varnost ne samo velikih, marveč tudi malih držav. Francija s svoje strani je pripravila nove predloge glede načina izvedbe na tej osnovi sklenjene razorožitvene konvencije, ki naj bi omogočili tudi sodelovanje Nemčije. Angleži s svoje strani zagovarjajo odgođitev razorožitvene konference, da bi se mogla nadaljevati diplomatska pogajanja. Do odločitve o vseh teh predlogih še ni prišlo in bo to predmet razprav na prihodnji seji glavnega odbora razorožitvene konference, ki se znova sestane v sredo.

Danes je zasedal tudi svet Društva narodov, ki je v tajni seji razpravljal o pritožbi Madžarske proti Jugoslaviji in jo odklonil kot neutemeljeno.

Še vojaških zvez proti neposrednim vojaškim atakam od tretje strani, kar pa ematrazo Angleži, Italijani in Američani za pretirano. Angleži vztrajajo pri svoji tezi razorožitev pred varnostjo ter vidijo v francoskih prizadevanjih veliko nevarnost za svoj prežetiž.

Seja predsedstva

Ženeva, 4. junija g. Po dvodnevnih živahnih posvetovanjih se je danes popoldne sestalo predsedstvo razorožitvene konference k tajni seji. Šlo je v prvi vrsti za to, da se ugotovi, ali je mogoče sporazum med zastopniki velesil in predsedstvom o praktičnem delovnem programu. Takoj ob začetku se je Litvinov predložil načrt resolucije, v kateri ponavlja svoje prejšnje predloge. Litvinov predlaga nadaljevanje konference, ki bi najprej proučila problem definicije napadalca ter regionalnih paktov v svrhu medsebojne pomoči. Konferenci naj se v bodoče da značaj stalne mirovne konference, ki bi delovala pod avspicijami Društva narodov na organizaciji miru in varnosti in za uveljavljanje razorožitve. Soglasno je treba sprejeti sklep o potrebi znižanja oboroževanja, čim to razmere omogočijo. Konferenca mora sestaviti ne le razorožitveno konvencijo, temveč tudi konvencijo o varnosti za vse države. Sedanje razmere so take, da je treba tako konvencijo čimprej sprejeti. V tej zvezi predlaga Litvinov:

1. Konferenca naj takoj prouči vse predložene pakte o vzajemni podpori in o definiciji napadalca. 2. Sedanja konferenca naj se izpremeni in preimenuje v konferenco miru, ki naj sestavi konvencijo o razorožitvi s primernimi jamstvi za varnost. Konferenca naj sprejme posebne določbe proti spopadam, naj predpiše posebno nadzorstvo o izvrševanju raznih konvencij in drugih sklepov sedanje konference za primer kršitve mednarodnih sporazumov, ki se nanašajo na ohranitev miru. Konferenca naj končno sestavi pravilnik v zvezi z novimi konferenčnimi nalogami.

Predsednik Henderson, ki je, kakor se zdi, zopet docela pod vplivom anglosaskih delegacij, je izjavil napram temu na-

Mirovni pakt večine evropskih držav

V Ženevi se vrše važna pogajanja o sklenitvi novih paktov, ki bi postavili mirovno politiko na trdne temelje

Pariz, 4. junija. p. »Excelsior« poroča, da se vrše od večera v Ženevi zelo važna pogajanja, ki se nanašajo na dalekosežne načrte glede novih paktov, ki naj bi na eni strani omogočili in olajšali sprejetje razorožitvene konvencije, na drugi strani pa zajamčili nedotakljivost meja in s tem evropski mir. List trdi, da se pripravljajo sklenitev dveh novih paktov, in sicer po vzorcu balkanskega sporazuma. Oba pakta bi stonela na načelu obvezne arbitraže in avtomatske ugotovitve napadalca ter takojšnje medsebojne pomoči proti napadalcu. Prvi pakt bi obsegal vzhodne države Evrope, to je baltične države, Rusijo, Poljsko in balkansko zvezo, drugi pakt pa Francijo, Italijo, Jugoslavijo, Bolgarijo, Turčijo in Rusijo. Ti pakti pa ne bi predstavljali nikake formalne zveze, pač pa bi vsebovali vojaške klavzule, toda izrazito defenzivne značaja.

Ministri Titulescu, Maksimos in Tefvik Ruždi bej odputujejo jutri iz Ženeve, jugoslovenski zunanji minister Jevtić pa ostane v Ženevi, odkoder pojde v Pariz, da uradno obišče francosko vlado.

Beograd, 4. junija. M. Kapor je izvedel vaš dopisnik z dobro poučene strani, se v Ženevi zares pripravljajo velika stvar, ki bi mogla vso mirovno politiko postaviti na nove temelje. Gre za ustvaritev novega vzhodnega Locarna na podlagi sporazuma med skupino držav, ki hočejo za vsako ceno organizirati mir, za vsako ceno onemogočiti novo vojno ter v primeru kakega napada na eno izmed njih dati napadenu državi vso gospodarsko, politično in vojaško pomoč. Tako zvezo nameravajo skleniti Rusija, Mala antanta, države balkanske zveze, Francija, Bolgarija, Poljska ter baltične države, sama pa se je ponudila tudi Švedska. Ta sporazum in na taki osnovi sklenjena zveza bi obnem tudi omogočila sprejetje generalne konvencije o razorožitvi in s tem znižanje oboroževanja, kar bi nudilo največje jamstvo za ohranitev miru

Razširjenje balkanskega pakta

Ženeva, 4. junija. p. Danes popoldne je imel svet balkanske zveze važno sejo, na kateri je razpravljalo o balkanskem paktu. V teku razgovorov, ki so jih imeli državniki balkanskih držav v zadnjih dneh v Ženevi, se je izkristaliziralo mnenje, da je treba balkanski pakt izpopolniti in razširiti. Na današnji seji so zunanji ministri Jugoslavije, Turčije, Rumunije in Grčije razpravljali o modalitetah in besedilu novega balkanskega pakta. Kolikor se je moglo doselej izvedeti, bo obstajal ta pakt iz dveh delov. Prvi se bo nanašal na sporazum med balkanskimi državami, drugi pa na države v Sredozemskem bazenu. Ta drugi pakt bi združeval Mala antanto, Rusijo, Turčijo, Bolgarijo in Francijo, ni pa izključeno, da bi se mu pridružila tudi Italija

Priznanje Rusije s strani Male antante

Praga, 4. junija. č. Pogajanja, ki se sedaj v Ženevi vedijo med Litvinovim in Titulescuom za normalizacijo odnosov med Rusijo in državami Male antante, so tik pred zaključkom. Na bližnji konferenci stalnega sveta držav Male antante, ki bo ob koncu meseca v Bukarešti ter bo trajala tri dni, bo eno glavnih vprašanj dnevnega reda vzpostavitev odnošajev z Rusijo. V Bukarešti bodo govorili tudi o tendencah, ki streme po ustvaritvi vzhodnega Locarna. Ze sedaj se Jevtić, Titulescu in drugi bavijo z vprašanji, ki se nanašajo deloma tudi na vzhodni Locarno in obno vo odnošajev z Rusijo, posebno pa se po svetujejo o razorožitvenih vprašanjih

Novi predlogi in načrti o razorožitvi

Vsestranski razgovori in posvetovanja se nadaljujejo Formirata se dva tabora zagovornikov razorožitve in varnosti

Ženeva, 4. junija. w. Konec prejšnjega tedna ni prinela odločitve. Angleži delujejo na odgođitev razorožitvene konference do oktobra ter hočejo, da se Henderson obveže, da bo med tem časom ohranil živo misel razorožitvene konference. Angleški načrt predvideva, da bi Henderson v tem času odpoval v Pariz, zlasti pa v Berlin, kjer naj bi skušal Hitlerja prepovoriti, da bi se Nemčije zopet vrnila v Ženevo. V tej smeri je imel lord Eden razgovore s Hendersonom in Normanom Davisom ter se zdi, da se bo do tudi Američani pridružili temu načrtu. Veekakor hočejo Angleži iz Ženeve ter nočejo na noben način več razpravljati o razorožitvi v atmosferi varnostnega načela.

Dva tabora

Poleg te aktivnosti angleške delegacije, delajo Turki na tem, da uveljavijo svoj od ruske strani inspirirani načrt čakanje in tehtanje. Ako se bo novi režim le malo pokazal netrdnega, bo rezerviranost prešla v odločen afront, ki se bo naslonila na kogarkoli, ki bo predstavljal dejansko moč. Torej režimu ni na razpolago nikaka druga pot kakor moč, dejanska, realna moč, ki mora idejam nuditi zanesljivo osnovo.

vi, odkriti borbi, kjer mora podleči ali ena ali druga stran popolnoma. Še važnejše je, kakšno razpoloženje je v vojski, ki je n. pr. pomagala vreči Stamboliškega. Ravno v tem pogledu pa je najtežje razpolagati z zanesljivimi informacijami. Da silno mnogo zavisi od volje in aktivnega sodelovanja najodločilnejših faktorjev, ni treba niti posebej naglašati, pa je ravno tu ogromna važnost. In končno: da politične stranke niso in ne bodo prostovoljno pripravljene prepustiti novim ljudem politično arno, je realnemu gledalcu samo ob sebi

umljivo. Njihova rezerviranost kljub pritrjujočemu odobranju posameznih činiteljev pomeni toliko kot čakanje in tehtanje. Ako se bo novi režim le malo pokazal netrdnega, bo rezerviranost prešla v odločen afront, ki se bo naslonila na kogarkoli, ki bo predstavljal dejansko moč. Torej režimu ni na razpolago nikaka druga pot kakor moč, dejanska, realna moč, ki mora idejam nuditi zanesljivo osnovo. Da se vse to izkaže, je treba počakati in šele na očitnih manifestacijah preiskusa bodo mogoče določneje domneve za bodočnost.

Madžarska pritožba zavrnjena

Popolno zadoščenje Jugoslaviji — Svet Društva narodov je napotil Madžarsko na pogajanja z Jugoslavijo

Ženeva, 4. junija. p. Na današnji seji je svet Društva narodov razpravljal o pritožbi Madžarske proti Jugoslaviji zaradi obmejnih incidentov na jugoslovensko-madžarski meji. Za razpravo je vladalo v vseh ženevskih krogih veliko zanimanje. V krogih sveta Društva narodov so smatrali že vse zadnje dni, ko so proučili madžarske pritožbe in tudi splošni odgovor, ki ga je podala jugoslovenska vlada. Da mora svet Društva narodov madžarsko pritožbo brez pravice kot docela neosnovano odkloniti. Vse delegacije, ki se muče v Ženevi, so se podrobno zanimale za to zadevo in bile pravilno obveščene o jugoslovensko-madžarskem sporu. Soglasno je bilo mnenje, da je zagrešila madžarska vlada veliko nekorektnost. Prav tako pa so v ženevskih krogih z največjim priznanjem in odobravanjem sprejeli pripravljenost Jugoslavije, da kljub temu neprijateljskemu manevru madžarske vlade pristane na mirno likvidacijo spora, ne da bi pri tem zahtevala, naj svet Društva narodov obsodi tako neobjavljeno postopanje Madžarske. Vsi krogi so tudi soglasnega mnenja, da je že sama blamaža, ki jo je doživela madžarska vlada s to svojo pritožbo, dovolj huda obsodba nienega manevra, ki služi samo revizionističnim ciljem.

Svet Društva narodov je v skladu s tem naziranjem danes po daljši razpravi, ki je trajala do 13. v celoti odklonil madžarsko pritožbo in je bila pritožba Madžarske nato odstavljena z dnevnega reda. Do tega sklepa pa je prišel svet Društva narodov na podlagi ugotovitve, da vsebuje madžarska pritožba v svojih 31. točkah mnogo neresnic in protih izmišljotin. Jugoslovenska vlada je zaradi kratkega roka predložila samo splošen odgovor, ne da bi se pri tem spuščala v analizo posameznih točk madžarske pritožbe. Svet Društva narodov je priporočil Madžarski, naj vse obmejne spore, ki jih je navajala, likvidira na miren način potom direktnih pogajanj z Jugoslavijo. Le v primeru, da bi ostala ta pogajanja brezuspešna, se bo svet Društva narodov na svojem jesenskem zasedanju ponovno bavil s to zadevo, toda ne več na osnovi madžarskih pritožb, marveč na osnovi odgovora, ki ga je podala jugoslovenska vlada in ki postavlja incidente na madžarsko-jugoslovenski meji v docela drugačno luč in daje jugoslovenski vladi vso pravico zahtevati intervencijo Društva narodov, ako bi Madžarska odklonila direkten sporazum.

Posaarski sporazum odobren

Ženeva, 4. junija wk. Svet Društva narodov je brez vsake izpremembe soglasno sprejel predloženo resolucijo o glasovanju v Posaarju. Pred tem so govorili razni člani sveta, med njimi zastopnik Anglije lord Eden, poljski zunanji minister Beck in češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki so izrazili veselje, da je bil dosežen sporazum, v katerem vidijo dobro znamenje za bodočnost. Plebiscit v Posaarju se bo vršil 13. januarja prihodnje leto. Po izjavi, ki jo je podal francoski zunanji minister Barthou, so predsednik in člani odbora treh čestitali posredovalcem in prizadetim vladam, da so se sporazumeli in s tem znova okrepili mir.

Barthou je na današnji seji naglašal, kolikšnega pomena je sporazum o plebiscitu

v Posaarju in poudarjal, da stoji svet Društva narodov pred dalekosežnim sklepom in da sta zainteresirani vladi pokazali veliko dobre volje. O samem plebiscitu ni bilo nikoli pravega spora. Francoska in nemška vlada sta se obvezali, da zajamčita prebivalstvu Posaarja v vsakem primeru vse svobodične izvedbe teh obveznosti je osnovni pogoj za ljudsko glasovanje. Upa, da bosta obe vladi te obveznosti v celoti izpolnili, čeprav je časopisje v zadnjem času poročalo o nerodnih incidentih. V Posaarju morata zavladati mir in red. Duhov ne kaže razburjat z grožnjami; z govorom in z radijskimi oddajami. Posledice takih govorov so bile nevarne. To je potrdilo tudi poročilo vladne komisije v Posaarju. Kdor ima pravo na svoji strani in kdor se zaveda uspeha, temu ni treba nasilja ali moralnega pritiska. Barthou je ob koncu svojega govora znova čestital odboru treh in njegovemu predsedniku Aloisiju k doseženemu uspehu.

SAMO ENKRAT V ŽIVLJENJU VAM JE TREBA POKUSITI, DA ODLOČITE: RADENSKA JE SAMO ENA, MED MINERALNIMI VODAMI KVALITETA.

Brezplačno pokušanje na veselejšemu v paviljonu »M« nasproti glavnemu dohodu.

Važna konferenca sreskih organizacij JNS

Polnoštevna udeležba delegatov iz vseh srezov, senatorjev, narodnih poslancev, banovinskih svetnikov in članov strankinega glavnega odbora

Ljubljana, 4. junija.

Danes dopoldne je bila v Ljubljani konferenca sreskih organizacij JNS, ki je bila sklicana po naročilu predsedstva stranke. Udeležba je bila izredno velika. Od 246 delegatov, kolikor so jih sreske organizacije imele pravico postati, jih je prišlo 234, ki so zastopali vseh 27 sreskih organizacij JNS v dravski banovini; razen tega je bilo navzočih 6 senatorjev, 24 narodnih poslancev, 30 članov banovinskega sveta in 9 članov glavnega odbora JNS.

Od predsedstva stranke so konferenci prisostvovali strankin podpredsednik in generalni tajnik dr. Albert Kramer, podpredsednik g. Ivan Pucelj in

glavni blagajnik g. Ilija Mihajlovič, ki je prinesel pozdrave strankinega predsednika g. Nikole Uzunoviča. Ves čas je bil prisoten tudi ban g. Marušič.

Konferenca je trajala z enournim opoldanskim presledkom od 10. do 18. ure. Vodili so jo senator g. dr. Ravničar kot predsednik ter predsednika celjske in ljubljanske okolišnje sreske organizacije JNS gg. dr. Kalan in Ivan Pipan kot podpredsednika. Na dnevnem redu je bila razprava o aktualnih političnih, gospodarskih in socialnih vprašanjih dravske banovine. Po obširni debati, ki so se je udeležili zastopniki prav vseh srezov, je bila soglasno sprejeta kratka resolucija, ki bo predložena vrhovnemu vodstvu stranke.

Poziv bojevniku VI. Fabjančiču

Na nedeljskem bojovniškem ohodu v Cerkljah pri Krškem — navzočih je bilo 400 do 500 ljudi — je g. Vladislav Fabjančič z imeni napadel ministra g. dr. Kramerja in glavnega urednika »Jutra« g. Viranta. Govoril je o njunem novinarskem delu na Dunaju. V istem svojem govoru je g. Fabjančič vzkliknil, da je »vedno tam, kjer velja korajžka«.

Pozivamo sedaj g. Fabjančiča, naj bo enkrat res korajžen in moško napiše v svojem glasilu, kaj je v Cerkljah govoril o dunajskem delu gg. dr. Kramerja in Viranta. Res je tiskovni zakon malo strožji od kazenskega zakonika, vendar pa taka malenkost ne more igrati vloge za velikega bojevnika, kakršen je g. Fabjančič. Imel pa bo ta profit, da mu ne bo treba hoditi na sodišče v Krško, marveč bo lahko svoje trditve dokazal kar pred ljubljanskim sodiščem.

Torej, g. Fabjančič, korajžno na dan in na plan!

Nj. Vel. kralj med narodom

Beograd, 4. junija, p. »Nj. Vel. kralj je po povratku z velikih svetinosti, ki so se vršile večerj v Sabcu in Prnjavoru, o čemer je obširno poročalo že ponedeljsko »Jutro«, odlikoval oba ta kraja v priznanju zasluge za osvobodilni borbi z redom Karadjordjeve zvezde IV. stopnje z meči.

Ko je večerj popoldne Nj. Vel. kralj nadaljeval svoje potovanje, so ga povsod, kamor je prišel, sprejela velike množice ljudstva, ki je svojega vladarja navdušeno pozdravljalo. V Loznici se je sprejem pretvoril v veliko nacionalno svečanost. Ulice so bile polne občinstva, korporativno pa so se udeležili sprejema Sokoli, rezervni oficirji in učenci vseh tamošnjih šol. Predsednik občine Filipović je pozdravil kralja z navdušenim govorom, pevsko društvo pa je zapelo državno himno. Kralj je ostal dalje časa v razgovoru s seljaki in je nato nadaljeval potovanje v Banjo Koviljako, kjer ga je pričakoval ban Velja Popović s člani vlade. Kralj si je ogledal mesto, nato pa se je umaknil v hotel »Hercegovina«, kjer je bila nato večerja, ki so ji prisostvovali tudi člani vlade.

Dopoldne je kralj s svojim spremstvom nadaljeval potovanje ter je posetil Tršič, Zavlako in še nekatere druge vasi. Posebno svečan sprejem mu je bil prirejen v Krupnju. Kralj se je dolgo razgovarjal s preprostimi narodom in nato posetil skupno grobnico padlih vojakov. Nato je nadaljeval pot na Mačkov kamen, kjer so se vršile najhujše bitke. Tudi tu je kralj posetil grobnico padlih vojakov in prisostvoval cerkvenim obredom, ki jih je opravil domači prota.

Nihče se še ni kesal! Kdor jo enkrat kupi jo vedno zahteva.

Požar v premogovniku

Paračini, 4. junija, p. Snoci je nastal v bližnjem čičevčevem rudniku požar. Vnele so se velike zaloge premoga v takozvanih bunkerjih. Doselej je zgorelo 53 vagonov premoga. Zaradi vetra požara doslej niso mogli pogasiti. Pri gašenju se je hudo ponesrečil delavec Milenko Milenković, ki je padel med goreči premog in sta mu obe oči dobesedno izgoreli. Kako je ogenj nastal, še ni pojasnjeno.

Nesreča angarskega parnika pri Hvaru

Split, 4. junija p. V bližini otočka Vodnjaka ne daleč od Hvara se je okrog 4. popoldne ponesrečil angleški tovorni parnik »Georges«, ki je odpulil iz splitske luke z 2.700 tonami cementsa. Med manevriranjem se je namreč nenadoma utrgala desna vrva za upravljanje krmlila in parnik se je z veliko brzino zaletel na čer, pri čemer je nastala na dnu parnika ogromna luknja, skozi katero je naglo udirala voda. Jugoslovanski parnik »Glavnik«, ki je plul v bližini, je takoj priskočil na pomoč in rešil najprej posadko, ki šteje poleg oficirjev 26 moč, nato pa je potegnil ponesrečen parnik na bližnjo plitvino, da se ne bi potopil. Iz Splita je za popoldne prišla pomoč in bodo parnik, ko bodo izpraznili vodo in zasilno zamašili luknjo, potegnili v splitsko ladjedelnico, da ga popravijo. Kapitan parnika se je jugoslovenskim pomorskim oblastvom zahvalil za hitro pomoč, ker bi bil sicer izgubljen ne samo parnik z vsem tovorom, marveč bi nafrž utonila tudi vsa posadka.

Minister dr. Andjelčević v Varaždinu

Varaždin, 4. junija č. V Varaždinu je prispejal danes minister dr. Andjelčević, ki je bil večerj v Čakovcu na sokolskem zletu. V Varaždinu si je ogledal vse mestne ustanove.

Odlikovanje »Slavca«

Beograd, 4. junija p. Nj. Vel. kralj je odlikoval pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani povodom njegovega 50 letnega jubileja z redom sv. Save III. stopnje.

Odlikovanje

Beograd, 4. junija AA. Odlikovan je z redom Jugoslovenske krone 4. stopnje višji monopolistični inspektor in namestnik ravnatelja tobačne tovarne v Ljubljani v p. g. Ivan Tomc.

Napredovanja

Beograd, 4. junija AA. Napredovali so na srednji tehnični šoli v Ljubljani: za strokovno učiteljico 5. skupine Marija Veihar, za profesorja v 6. skupini inž. Roman Gregi, za strokovnega učitelja 7. skupine Friderik Malner.

Zbor slovenskih sodnikov

Nov kamen za vseučiliško knjižnico v Ljubljani

Sodniki in državni tožilec ljubljanske apelacije so imeli v nedeljo svoj letošnji občni zbor v Celju. V starinski razpravni dvorani okrognega sodišča se je zbralo poleg celjskih društvenih članov lepo število sodnikov iz ostalih krajev Slovenije. Ker je bil predsednik s. a. s. Lajovic zadržan, je vodil zbor društveni podpredsednik namestnik višjega državnega tožilca dr. Munda.

Takoj po otvoritvi so sodniki izrazili čast spominu umrlih sodnikov Tavžija, Tomšica, Romokia, Kobeta, Mikšusa in Koršiča. Nato je bila odposlana ugodnostna brozavka vrhovnemu čuvarju pravice, Nj. Vel. kralju.

Vsestransko delo in napore društvenega odbora je orisal v obširnem poročilu tajnik s. o. s. dr. Stanko Strukelj. Važna je bila pretekla glavna skupščina centralnega združenja sodnikov v Beogradu, ki je po dvodnevnem delu na osnovi številnih tehtnih referatov sprejela za naše sodstvo in položaj sodnikov nadvse važne resolucije. Delegacija ljubljanske sekcije se je na tem zboru v Beogradu prav vidno in uspešno uveljavila. Seveda je do ostvaritve podanih zahtev še dolga pot; žal je treba ugotoviti, da ni bilo mogoče zabeležiti skoro nikakih uspehov na izboljšanju gmoznega in socialnega položaja sodnikov v državi. Zahteva po uzakonitvi posebnih sodniških doklad je ostala povsem neupoštevana; pač pa je kazalo, da bo ukujen oziroma spremenjen §258 urad. zak., kakor smo predlagali, in je g. minister pravde že podpisal predlog za amandman, kakor tudi za amandman glede na izboljšanje pogojev za napredovanje sekretarjev in pristavov v primeru, da je število sistemiziranih sodniških mest trenutno polno zasedeno. Po sklepu ministrskega sveta pa sta neposredno pred 1. aprilom izpadla iz načrta finančnega zakona oba amandmana.

Med mnogimi važnimi vlogami, ki jih je odbor poslal na centralno upravo, je bila tudi ona o izboljšanju nadvse neugodnega položaja našega sodniškega naraščaja. Ob primerni obrazložitvi nevdružnosti sedanjega stanja so bile težnje pripravnikov volonterjev formulirane v 4. točkah: 1. da se poviša število pripravnikov v okolišju apelacijskega sodišča v Ljubljani vsaj za 20 mest; 2. da se pripravnikom volon-

terjem, ki se zavežejo ostati v sodniški stroki, po gotovem času brezplačne prakse (morda po 1 letu) prizna primeren adju-tum; 3. da se jim vtejeje v prakso za izpit ves čas volonterse prakse; 4. da se tudi njim prizna pravice do mlžane vožnje po železnikah enako kakor aktivnim usluž-bencem. Ta zahteva po izboljšanju gmoznega položaja naraščaja v sodniški praksi je tem bolj upravičena, ker so se izvršile zadnje redukcije prejemkov baš pod naslovom nameravane zaposlitve brezposelne inteligence in so nameravenci pravosodne uprave v dovolj občutni meri doprinesli žrtve, da smejo sedaj postaviti navedeno zahtevo. S to zahtevo se pa seveda nišakar ne odrekamo pravici, zahtevati korenito spremembo navedenih uredb o znižanju prejemkov.

Zanimiva so bila tudi izvajanja tajnikova o poskusu urediti bolniško zavarovanje članov, kar pa za enkrat ni uspešno, ker se je bilšči odbor Zdravniške zbornice izrazil odklonilno na naše predloge. — V centralni upravi v Beogradu je zaradi upokojitve s. a. s. dr. Stuhca kooptiran za prvega podpredsednika s. a. s. dr. Vičar, sedaj član državnega sodišča za zaščito države v Beogradu.

Po ugodnem poročilu blagajnika s. o. s. dr. Rupnika je zbor sprejel soglasno predlog revizorja s. a. s. dr. Strasserja in predsednika okrognega sodišča dr. Vidoviča, da se izreče odboru razrečnica s polvaio. Za novo poslovno leto je bil izvoljen za predsednika nam. viš. dr. dr. dr. Munda, dočim so ostali odborniki isti kakor doslej. Društvena članarina ostane leta kakor preteklo leto.

Na pobudo privatnega docenta s. a. s. dr. Sajovca je predlagal odbor, da prieprejo slovenski sodniki kamen za ljubljansko vseučiliško knjižnico. Tudi sodniki bočejo to knjižnico v Ljubljani, saj so akademiki in ne smejo zaostajati za študenti, ki so med prvimi prispevali za kamen. Vseučilišče brez knjižnice ni zmoglo življenja. Predlog je bil soglasno sprejet. — Približni občni zbor bo v Mariboru. Pri slučajnostih so se oglasili z raznimi predlogi, pojasnili in vprašani predsednik apelacijskega sodišča Vrančič, višji državni tožilec dr. Grasselli, predsednik okrognega sodišča v Celju dr. Vidovič in drugi.

Premestitve učiteljev

Beograd, 4. junija, p. Premeščeni so učitelji odnoeno učiteljice: Ambrozij Rujan in Dorname v Vuzenico, Rudolf in Angela Znidaršič v Leskovec v St. Rupert (erez Laško), Iva Strukelj z Viša na manjšinsko šolo v Ljubljani, Leopold Levstik od Sv. Andraža pri Velenju na Vič pri Ljubljani, Alfonz Završnik z Vrhnike v Moste, Orolav Železnik iz Srednje Bistrice v Znojilje, Ida Mikulič iz Koprivnice v Leskovec. — Napredovali so: Ožbolt Lodran v Prevaljah, Oton Oman v Ljubljani, Rafael Zazula v Pristavi, Albina Zubokovšek v Slivnici, Jospina Oveček v Mostah, Amalija Uršič pri Sv. Križu (erez Litija), Josip Vontina v Iga-vasi, Olga Izlazar v Trbovljah, Pavla Remic v Mirni peči, Leopold Bohinec v Soestrem, Vida Delkost v Ihanu, Peter Potočnik v Spitaliču, Efrém Pavlič v Trbovljah, Venešlav Perko pri Sv. Križu (erez Litija), Gabrijela Muhič v Ptuj, Martin Marinč v Brusnicah in Rudolf Miculinič na Bledu.

Še nekatera razkritja o tihotapljenju špirta

Ljubljana, 4. junija. Med ljubljancani, osobito v trgovskih in poslovnih krogih, še ni ponehalo zanimanje za veliko tihotapsko afero. Prebrisan družba je znala tihotapiti in trgovati s čistim špiritom po prav nizkih cenah, a je vendar zaslužila mastne dobičke. Tihotapci špirta, ki so ga dobivali iz Zagreba, kajpak niso plačali ne državne, ne banovinske in mestne trošarine. Ponujali so liter špirta po 16 Din, časih pa celo samo po 8 Din. Kakor smo že poročali, je policija s kontrolnimi organi finančne uprave in s pomočjo organov mestnega dohodarstvenega urada sledila več tihotapev, ki so se prijavljali finančni oblasti in je uvedeno kazensko postopanje. Denarne kazni so v takih primerih hudo občutne, tem bolj, ker jih je treba plačati državi, mestnemu dohodarstvenemu uradu in banksi upravi.

V Zeleni jami so organi mestnega dohodarstvenega urada z detektivji odkrili zaklad čistega špirta. V Anžkovi jami, ki se nahaja v bližini novih carinskih poslopij, so našli na velik sod z 134 l špirta, zakopan med smeti, ki jih tam odlagajo mestni smetarji. V sredo popoldne med najhujšim nalivom so prišli kontrolni organi in detektivji v bližino Anžkove jame, da izvedejo hišno preiskavo pri nekem posetniku in trgovcu. Ko so pogledali v jamo, so se jim kaj čudni zdeli »grobovje«, ki so se vrstili drug za drugim. Dohodarstveni pazniki so pograbili za železen drog, s kakršnim drezajo navadno v senene vozove, da se preprečijo, če ni mogoče v seno skrito trošarini podvrženo blago, zlasti kak sodček rujnega vina, saj je že sto let stara navada, da skušajo na ta način v mesto vtihotapiti sode vina.

Z drogom so začeli drezati v tak »grobe smeti. Nekaj sunkov in že so odkrili sodec. Špirit so lepo zaplenili in odnesli na bližnjo mitnico ob Šmartinski cesti. Računajo, da bi bil lastnik sodčka zaslužil najmanj 5 jurjev, ko je njega sodček veljal le okoli 970 Din, a pošten trgovec mora plačati na državni, banovinski in mestni trošarini pri čistem špiritru skupaj 42 Din za en sam liter.

Zaradi silnega naliva so takrat opustili nadaljnje odkrivanje »grobovje. Drugi dan pa že niso našli v njih nič več sumljivega. Lastnik sodčka je pa vendarle bil tako prostodušen, da je sam prišel vprašat, kako je s sodčkom. Nu, pa so si — da ne pozabijo nanj — lepo zapisali njegovo ime.

Referent gradbenega urada dr. Frelih je poročal o prošnjah za stavbna dovoljenja. Dr. Viljku Špornu se ni odobrila začasna ograja ob Vodnikovih cesti, ker ni zgrajena po predpisih. — Anton Pečnikar je dobil gradbeno dovoljenje za prizidek lesene lope na Dolenjski cesti št. 94. Valentin Scagnetti v Selenburgovi ulici za drvarnico in skladišče, Ivan Kralj na Velikem stradonu za adaptacija hiše, Josip Verbič, Tyrševa cesta 31, za adaptacijo, nazivajo hiše in skladišče, Katarina Kiklj na Cesti dveh cesarjev za leseno zasilno hišico, Leopold Varl za enonadstropno hišo v Drenikovi ulici, župni urad sv. Cirila in Metoda za adaptacijo župnišča na Tyrševi cesti, Fr. Braduču se pogojno dovolji prizidek v Galski ulici, za kanalizacijo: Milan Mravlje v Pleteršnikovi ulici, Angela Vojska in Ivanka Mihelič v isti ulici ter Rafael Dolinar v Devinski ulici, Viljem Pleško v Gerbičevi ulici za ograjo, Slava in Mila Kunc za adaptacijo hiše v Zalokarjevi ulici št. 16, Ivana Fojher za zgradbo enonadstropne hiše na Dolenjski cesti, Ivan Zigon za enonadstropno hišo v Glinski ulici, Cotman za leseno hišo na Curmovcu (Mestni log), Josip Lukman za adaptacijo hiše na Rimeki cesti.

Referent gradbenega urada dr. Frelih je poročal o prošnjah za stavbna dovoljenja. Dr. Viljku Špornu se ni odobrila začasna ograja ob Vodnikovih cesti, ker ni zgrajena po predpisih. — Anton Pečnikar je dobil gradbeno dovoljenje za prizidek lesene lope na Dolenjski cesti št. 94. Valentin Scagnetti v Selenburgovi ulici za drvarnico in skladišče, Ivan Kralj na Velikem stradonu za adaptacija hiše, Josip Verbič, Tyrševa cesta 31, za adaptacijo, nazivajo hiše in skladišče, Katarina Kiklj na Cesti dveh cesarjev za leseno zasilno hišico, Leopold Varl za enonadstropno hišo v Drenikovi ulici, župni urad sv. Cirila in Metoda za adaptacijo župnišča na Tyrševi cesti, Fr. Braduču se pogojno dovolji prizidek v Galski ulici, za kanalizacijo: Milan Mravlje v Pleteršnikovi ulici, Angela Vojska in Ivanka Mihelič v isti ulici ter Rafael Dolinar v Devinski ulici, Viljem Pleško v Gerbičevi ulici za ograjo, Slava in Mila Kunc za adaptacijo hiše v Zalokarjevi ulici št. 16, Ivana Fojher za zgradbo enonadstropne hiše na Dolenjski cesti, Ivan Zigon za enonadstropno hišo v Glinski ulici, Cotman za leseno hišo na Curmovcu (Mestni log), Josip Lukman za adaptacijo hiše na Rimeki cesti.

Nesreča episkopa Thona

Beograd, 4. junija p. Pravoslavni episkop Thon je danes v spremstvu bana Matkovića napravil izlet v Sopot, kjer je ogledoval neki čebelnjak. Prav takrat so čebele rojile in ves roj se je vsedel škofu na glavo. Čebele so ga strašansko opikale, tako da so ga morali nemudoma prepeljati v bolnico. Le njegovi krepki konstituciji se je zahaljati, da je ostal pri življenju. Glava je strahovito otečena in bolnik trpi strašne bolečine.

Aretacije zaradi menč družbe

Beograd, 4. junija p. V zvezi z afero, ki je bila odkrita pri zavarovalni družbi Assicurazioni generali po samomoru njenega generalnega direktorja Rajkovića, je danes sodišče odredilo preiskovalni zapis za trgovskega poštaka Djordja Petrovića, lastnika tvrdke Pripor, Jak. Malerja in bivšega bančnega direktorja Jeršona Mandića, ki jih je policija aretirala kot sokrivce raznih nedopustnih manipulacij v tej aferi.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, ponekod deževno, v splošnem bolj hladno. — Situacija včerajšnjega dne: Zadnje dni se je močan niski pritisk pomikal preko kontinenta proti vzhodu.

Dunajska vremenska napoved za torek: Spremenljivo, možno neviht, temperatura bo polagoma nekoliko padla.

Avstrijski klerofašizem in „druga fronta“

Odprto pismo pobeglega hitlerjevskega voditelja kancelarju Dollfussu — Vedno slabša javna varnost — S hitlerjevstvom prepojena policija

Dunaj, 3. junija.

Avstrijski eksponent Hitlerjevega narodnega socializma Frauenfeld, ki se je umaknil preganjanju po Dollfussovem režimu z begom v Nemčijo, je objavil odprto pismo kancelarju Dollfussu, v katerem konstatira, da je vsaka sprava med klerofašizmom in narodnim socializmom nemogoča. Frauenfeld očita avstrijski vladi nepoštenost in besedolomstvo, češ da se je v teku zadnjega leta večkrat kakva vladna grupa poskušala pogajati za spravo, vedno pa se je v vladi sami našla druga skupina, ki je sporazum preprečila in dobroverne posredovalce začela preganjati in zapirati. Pri tem Frauenfeld ne štedi z najostrejšimi očitki in dolži Dollfussovo vlado, da vzdržuje protustavni in ilegalni kurs s pomočjo kriminalnih in duševno manjvrednih plačancev. O avstrijskem prebivalstvu pravi, da je 70% odločnih narodnosocialističnih pristavev, 90% vseh Avstrijcev pa zavzema namrav vladi sovražno stališče. Dollfuss sam se obdaja s kitajskim zidom služ lačnih konjunkturistov in je med evropskimi vladnimi šefi edini, ki se ne sme pokazati svojemu ljudstvu brez telesne straže policijskih agentov, ki ga spremljajo na vseh potih po državi.

Od političnega begunca Frauenfelda se seveda ne sme pričakovati pravična in objektivna presoja avstrijskih razmer in gotovo je v njegovih številkah precej pretiravanja. Toda brez dvoma je v njih mnogo bridke resnice. Vsaj toliko je gotovo, da v Avstriji ne vlada tista politična idila, ki bi si jo moral človek predstavljati, če čita avstrijske časopise.

Frauenfeldovo odprto pismo je vojna napoved, ki jo je vzele tem bolj resno, ker jo spremljajo in potrjujejo dogodki v avstrijski notranjosti, katerih tudi naširokoma cenzura ne more popolnoma prikriti. Vsi vemo, da so v zadnjem času teroristični akti v Avstriji vsakdanja prikazen in da je javna varnost v taki meri ogrožena, da si marsikdo premisli brez nujne potrebe notovati preko avstrijskih mej. Dva službena pojva nam to nazorno potrjujejo: razširjenje prekega sode in obrambna izjava tujkopolmetnega šefa Straffella. Metoda zakrivanja, zamoledovanja in olepšavanja se do zdaj ni posebno obnesla, nasprotno, dala je povod za kroženje raznih tatarskih vesti, ki v inozemstvu vsekar bolj neugodno vplivajo, kakor bi vplivalo teo in objektivno tiskovno poročanje.

Pa bodi z avstrijskimi atentati in zarotami kakorkoli, toliko vendar mora videti vsakdo, kdor ni slep, da avstrijski notranji boji s porazom marksizma niso bili končani in da je Dollfuss-Starheimbergov režim še daleč od zmage.

Kancelar Dollfuss je od prvih početkov vodil boj proti dvema frontama. Ena se je zrušila na barikadah, druga pa je ostala neporažena in zdi se, da zmaga nad njo ne bo tako lahka. Kajti ta fronta je nevidna, in človek ima vtis, da zgrabi avstrijska vlada v temo, kamorkoli poseže.

Nekaj povsem svojevrstnega je, da pri tako velikem številu terorističnih aktov — četudi upoštevamo le one, ki jih vlada in njen tisk priznava, ni slišati skoro ničesar o krivcih, ki bi jih bila varnostna služba našla in izročila v roke pravice. Preki sod je ostal do zdaj na papirju, ker nima obožencev, ktere bi sodil, če odštejemo zadnje ostanke marksističnih februarjskih upornikov. Mogoče je le dvojce: ali varnostna služba ne vrši svoje dolžnosti dovolj vestno in goreče, ali pa avstrijsko prebivalstvo daje teroristom potuho in jim omogoča, da se krijejo pred zasledovalci. Meje namram Nemčiji so hermetično zaprte in vendar izvemno skoro vsak dan o pobegih preko meje.

Poznavalci razmer trdijo, da gre v Avstriji za oboje. Zatrjuje se, da policija in sodišče, katerih službena vna se je namram socializmom in komunistom obnesla, ne razodevata tiste rigoroznosti proti hitlerjevem in njih prijateljem. V avstrijskih uradih sedi vse polno velikomemskih simpatizerjev, ki z gotovostjo računajo na zmago kljukastega križa. Temu se ne bo nikdo čudil, ki pozna vzgojo nemško-avstrijske inteligence. Ze v časih cesarske Avstrije so bile visoke šole trdnjave velenštva, profesorje in študente je vezalo isto prepričanje. Vloga avstrijskih univerz v hitlerjevskem pokretu je znana in dokazuje, da je uradniški naraščaj že izza svoje študijske dobe prepojen z duhom, ki je

današnjim režimskim smernicam povsem nasproten. Življenska nujnost, ki zahteva kruha in zasluzka, je sicer na zunanjo mnogo mladine uvrstila v imaginarno domovinsko fronto, toda resničnih konvertitov je le neznamna peščica. Če bi tudi behave številke o porastu članstva vladne fronte odgovarjale resnici, bi ne mogle preprečiti o zanesljivosti opore, katero mora imeti vsak režim vsaj v svojem sodnem, upravnem in vojaškem aparatu, ako hoče ostati trajno na vrhu. Službena prisega in neizprosnost disciplinarnih metod ne zaležeta mnogo, če ni tudi srce pri stvari. To borbeno opizijska fronta dobro ve in občuti in se zato ne da ugnati po papirnatih visilcah prekega sode. Realne izkušnje ji dajejo prav.

Avstrijsko prebivalstvo samo pa tudi ne kaže, še manj pa občuti notranjo solidarnost z absolutističnim režimom. Predlog je dihala zrak svobodne demokracije, da bi moglo preko noči postati čreda brez volje in brez besede. Predmaršne policijske navade, ovađstvo in špicelstvo sicer zabranjuje vsako odkrito besedo, jemljejo tudi vsak interes na državnem življenju in izpodkopavajo državljansko solidarnost. Potniki, ki prihajajo preko avstrijski meje, vedno mnogo povedati o praznih javnih lokalih in nezaupljivi preplašeni ljudi pred vsakim neznanecem. Konfidentoski ozaščje pač ni sposobno za gojitev patriotskega navdušenja in prav lahko odpre med ljudstvom in vladajočimi oligarhi prepado, zaradi katerega sprejemajo mase vsak poraz ali neuspeh vlade s škodoželjnostjo in zadoščanjem. Na tako strahovane množice vladni aparat ne more računati, tudi če bi bil sam zanesljiv in vester. Mnogo lažje delo imajo v takih razmerah teroristi.

Izrazito klerikalna nota avstrijskega režima odbija velik del mestnega in podeželskega izobraženstva. Prinesla pa ni vsi koristi niti v onih krogih, na katere je pred vsem računala. Katoliška akcija se zopet previdno distancira od oficelnega klerofašizma, kakor dokazuje nedavno izdana okrožnica zgornjeavstrijskega katoliškega vodstva. Svoječasni sklep avstrijskega episkopata o depolitizaciji duhovščine niti danes še ni preklican kljub koncordatu. Pa tudi mnogi posvetni politiki krščanskosocialne preteklosti so več kakor rezervirani. Doprinešili so svojo žrtve z razpustom stranke, izločitve svojega sodelovanja in ljudske volje iz avstrijskega javnega življenja pa ne morejo preboleti.

Borbenih udarnikov »druge fronte« proti avstrijskemu režimu morda res ni visoko število. Organiziranih narodnih socialistov prav gotovo ni 70% prebivalstva. Zato pa je fronta pasivnega odpora, ki stoji v ozadju, toliko večja. Za vlado in njen režim je pa veleresna in opasna, ker proti nji nima pravih sredstev in ker ne pozna njene obsega. Ta fronta ne pojde na barikade, toda njene pripadnike lahko najdeš celo v najbližji okolici najvišjih mest.

Kazvoj bo pokazal, ali bomo pomoč iz Rima in Pešte v takih razmerah klerofašistični režim toliko ohranila in podprla, da bo izvzelo zmago še nad »drugo« fronto. V Avstriji in v inozemstvu jih je danes lo malo, ki bi to verjeli.

Vojaška imenovanja

Beograd, 4. junija, p. S kraljevim ukazom je imenovan za načelnika glavnega generalnega štaba armijski general Milan Nedić, dosedaj komandant III. armije. Za pomočnika komandanta dravskega žandarmerijskega polka je poelavljen žandarmerijski podpolkovnik Božidar Petković, za vršilca dolžnosti inspekciskega oficirja pri istem polku pa žandarmerijski major Mihajlo Pavlovič.

Stavka kinematografov v Sarajevu

Sarajevo, 4. junija n. Danes so lastniki tujakšnih kinematografov zaprli svoje lokale. Izdali so komunikje, v katerem pravijo, da so zaprli kinematografe, ker je mestna občina določila previsoke takse na filme.

Novo letalske zveze

Sušak, 4. junija n. Dne 1. julija bosta otvorjeni dve novi letalski zvezi med srednje Evropo in Sušakom, in sicer direktna letalska zveza Sušak—Praga, ki bo podaljšana do Dubrovnika, istočasno pa tudi zveza Celovec—Ljubljana—Sušak.

PIXAVON

Ugajali boste zaradi skrivnostnega sijaja in duhteče polnosti svojih las, če jih boste vedno in redno negovali s Pixavonom. Pixavon-Shampoo ima enako učinkovite sestavine in zaradi tega tudi enake neprekosljive lastnosti, kakor tekoči Pixavon.

Naši kraji in ljudje

Dr. Jindra Vaniček

Kakor blisk je tudi našo domovino in čimni slovanski sokolski svet preletela tržna vest, da je zatisnil svoje trudne — nekoč toli žive in energične ter vzpodbudne oči, brat dr. Jindra Vaniček, dolgoletni načelnik Českoslovaške občes sokolske in Slovanske sokolske zveze. Ime pokojnika, ki spada brez dvoma med velike sinove bratskega českoslovaškega naroda in med

sokolske vzornike, je znano širok telovadnega sveta, saj v zadnjih desetletjih preteklega stoletja in do zdajnjega tudi v našem stoletju ni bilo mednarodne telovadne prireditve, kamor ne bi bil privedel tudi pokojni Jindra češke sokolske vrste, ki se je vedno plasirala na prva mesta, kar je bila skoro v glavnem njegova zasluga. Sam je od usode po svojih izrednih sposobnostih, po svojem vodilnem duhu, brezprimerni vztrajnosti in požrtvovalnosti — do ločen za voditelja, je bil osebno skromen, pravi brat vsakomur, pri tem pa najvernejši služabnik sokolske misli in Tyrševe oporoke.

Ne samo v življenju, ki mu je bilo trd boj, tudi v Sokolu ni na lahek način prišel na vodilna mesta, temveč postopno s trdim neprestanim delom v teku polnih 50 let in več. Od običajnega telovadca, do vodnika vrste, od tekmovalca do načelnika društva, župe in vodnika tekmovalne vrste gre njegova pot polagoma, a dosledno navzdor do mesta načelnika ČOS in končno tudi SSS.

Kdo pa bi pozabil tudi šest prekrasnih vsesokolskih zletov, ki jih je do podrobnosti organiziral in vodil on s štabom svojih vernih sodelavcev, saj so v glavnem njegovo delo in bili so drug mogočnejši od drugega! In armada sokolskih vaditeljev, vodnikov in delavcev, ki jih je vzgojil, je tudi stisnila v delo čele ČOS njegovo pečat, da ne govorimo o njegovih literarnih delih, ki so nekatera prevedena tudi na naš jezik.

Pokojni dr. Jindra Vaniček je bil oni, ki more biti vsakemu pravemu Sokolu najsvetlejši zgled, saj je dal Sokolstvu sebe

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obolenosti žlez, izpuščaji na koži, tvori uravnava »Franz Josefov« voda izobno toli važno delovanje črevesa. Odlični možje zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro prenese »Franz Josefov« vodo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specijskih trgovinah.

samega in vsega, vse svoje vrline, vse svoje življenje. Bil je in ostane ideal tisočim sokolskih borec širok slovanskega sveta. ČOS mu pripravlja za sredo popoldne večičasten pogreb, ki se ga udeležijo tudi zastopniki vseh slovanskih sokolskih organizacij, pa tudi českoslovaška armada, saj je bil vodja sokolske armade ob prevratu in torej tako rekoč prvi vrhovni poveljnik českoslovaške vojske v osvobodjeni domovini.

Jugoslovensko Sokolstvo ga ohrani v trajnem spominu, v globoki žalosti se mu klanja, želeč mir njegovemu pepelu.

Olajšave za zleta v Sarajevu in Zagrebu

Beograd, 4. junija. Ministrski svet je na predlog prometnega ministra dovolil udeležencem pokrajinskih zletov Sokola kraljevine Jugoslavije v Sarajevu in Zagrebu vozne olajšave. Sokoli in Sokolice telovadci imajo brezplačno vožnjo, člani Sokola kraljevine Jugoslavije netelovadci iz tuzemstva in Sokoli in Sokolice in njihovi gosti iz inozemstva pa imajo četrtinsko vožnjo. Za vse druge udeležence zleta iz tuzemstva, ki niso člani sokolskih organizacij, velja polovinska voznina. Vozni listek, kupljen na odhodni postaji, velja z legitimacijo in s potrdilom o sodelovanju osebno udeležbi za brezplačni povratek.

Škofjeloška mlekarska šola ogrožena

Škofja Loka, 4. junija. V zadnjem času se živahno razpravlja o banovinski mlekarški šoli v Škofji Loki, ki se utegne iz našega mesta izseliti, in to zavoljo vprašanja, kdo naj šolo vzdržuje. Kakor znano je šola banovinska, gojenci pa posejajo zavod iz vse države in bi bilo zato prirodno, da prevzame država ta zavod, ki je edini te vrste v Jugoslaviji, v svojo oskrbo. Toda pri tem nastane veliko vprašanje, ali ne bi država premestila zavoda kam v notranjost. Da bi se zavod kot tak onstul, ni misliti, toda kakor rečeno, iz Škofje Loke se utegne prenesti kam drugam. To pa bi bil velik udarec za našega kmeta in mlekarke zadruge, s katerimi je banovinska šola v dogovoru glede odkupa mleka, ne glede pri tem tudi na izgubo, ki zadene škofjeloški okoliš z izselitvijo šole same, ki daje naši domovini vzorno izučene mlekarje. Zastran mlekarke šole je bilo sproženih na raznih mestih več predlogov, naše mnenje pa je, naj izpregovore tudi odlični činitelji v Škofji Loki glede tega svoje besede.

Apel na vlado za zaposlitev domačih strokovnjakov

Ljubljana, 4. junija. Diplomirani tehniki iz vse Jugoslavije so se v nedeljo zbrali v Ljubljani in vsestransko preresetali svoje stanovske zadeve, zlasti še pota in način, kako naj se domačim tehničnim strokovnjakom zagotovijo zaposlenost, da bo mladi rod čim izdatneje služil narodu in domovini. S kongresa so poslali g. predsedniku vlade naslednje tehno pismo:

Zaradi potreb stanovske skupnosti jugoslovanskih tehniških strok, zaradi realiziranja programa in namena državnih srednjih tehniških šol in zaradi uspešnega in organiziranega sodelovanja pri tehniških pridobitvah našega naroda in naše zemlje so se združili diplomirani tehniki v vsedržavno strokovno stanovsko organizacijo. Stan diplomiranih tehnikov-absolventov državnih tehniških srednjih šol vseh strok in rezervnih oficijev jugoslovenske armade šteje 2900 mladih strokovnjakov ki hočejo v svojih poklicih in strokah najtesneje sodelovati za tehniški in gospodarski razvoj svoje domovine.

Da bi pa mogli stan diplomiranih tehnikov doprinesiti h graditvi naše gospodar-

stve neodvisnosti pozitivnih del dela in vidnega sodelovanja, prosimo kr. vlado: 1. da po 15 letih osvobodjenja v tehniških poklicih zakonito zahteva namestitve strokovnjakov, ki so se za te poklice izobraževali v domačih strokovnih šolah; 2. da se stan diplomiranih tehnikov vseh tehniških strok vpoštevata v obrtni zakonodaji do one mere, ki mu pripada po programu in namenu državnih tehniških srednjih šol, ker le tako bo zagotovljeno delo in udeleževanje temu, iz domačih šol izišlemu tehničnemu stanu in le tako bo ustrezno zahtevam prakse ter smislu institucij domačega strokovnega šolstva. — Diplomirani tehniki kraljevine Jugoslavije.

Priprave za ljubljanski kongres agronomov Jugoslavije

Ljubljana, 4. junija. Občni zbor slovenskih agronomov, večnjenih v ljubljanski sekciji Udruženja jugoslovanskih agronomov, se je vršil v soboto v sejni dvorani Kmetijske družbe. Na obnem zboru so se obravnavala važna kmetijsko-strokovna in agronomsko-stanovska vprašanja; velik del zborovanja pa je bil posvečen pripravam za kongres jugoslovanskih agronomov, ki se bo vršil septembra v Ljubljani. Kongresa se bodo udeležili stanovski tovariši iz vse države, zato bo imela ta prireditve za nas še prav poseben značaj.

Ob pol 8. zvečer je predsednik inž. Teržan otvoril občni zbor, predlagal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravni brzojavki kmetijskemu ministru dr. Kojiču in banu dr. Marušiču, kar je zbor soglasno sprejel. Po predsednikovem in tajnikovem poročilu je nadzorni odbor predlagal razrešnico odboru, ki je bila soglasno sprejeta. Po izvršenih dopolnilnih volitvah tvorijo novo upravo: predsednik inž. B. Ferline, podpredsednik inž. Josip Zidanšek, tajnik inž. Josip Zaplotnik, blaginjak inž. Ivo Jelačin, odborniki: inž. Josip Teržan, inž. Vinko Sadar, inž. S. Sabec in inž. Ivo Kranjc, nadzornika: inž. V. Petkovšek in inž. J. Rataj. Po vsestranski izmenjavi misli se je občni zbor zedil na resolucije, tičeče se pospeševanja kmetijstva, kmetijskega šolstva, raznih kmetijskih strokovnih ustanov ter stanovskih zahtev materialne prirode. Ob 22.30 je predsednik zaključil uspešno zborovanje.

Kmetovalci iz lendavskega sreza na ekskurziji po Sloveniji

Ljubljana, 4. junija. V nedeljo 3. t. m. je prišla ekskurzija kmetovalcev iz lendavskega sreza v Ljubljano in si je ogledala mesto in velesjem. Danes so potovali po Gorenjski in obiskali Vintgar, Bled in vzorne kmetije v okoliških vaseh. Jutri na povratku proti domu bodo med potjo posestili banovinsko kmetijsko šolo v Št. Juriju ob južni železnici. Izletnik je 101. Zastopani so zlasti obmejni kraji, ki so delno madžarski. Njihovo zadovoljstvo je bilo veliko in so se med njimi često slišali vzkliki: »To je lepše!«

Izlet vodi sreski kmetijski referent gospod Lipovec iz Lendave skupno z nekaterimi tamošnjimi učitelji. Na Gorenjsko jih je spremljal tudi g. prof. inž. Sadar, banovinski referent iz Ljubljane. Izletniki so v glavnem obiskovalci kmetijskih nadaljevalnih šol in slovenskih jezikovnih tečajev.

Izletniki nesejo s seboj neizbrisne spomine o lepotah naše svobodne domovine in o prijaznih sprejemih dobrega slovenskega ljudstva.

Spričo hudih gospodarskih razmer se izlet ne bi mogel vršiti v takem obsegu, ako ga ne bi gmotno podprla banska uprava in lendavski sreski kmetijski odbor. Zato jima na tem mestu izletniki javno izrekajo najtoplejšo zahvalo. Dalje se zahvaljujejo

g. inž. Sadarju za njegovo požrtvovalno delo, ki ga vrši v prid prekmurskega kmetijstva. Naposled hvala tudi lendavskemu sreskemu načelstvu in kmetijskemu referentu g. Lipovcu, ki sta organizirala izlet.

Pomemben obisk Rogaške Slatine

Rogaška Slatina, 4. junija. Rogaško Slatino je obiskal šef graške interne klinike vseučiliški profesor g. dr. Berger v spremstvu petorice svojih asistentov in treh novinarjev, predstavnikov treh graških dnevnikov. Pripeljali so se preko Poljčan, kjer jih je pozdravil direktor zdravilišča g. inž. Ditrich. Odtam so krenili z avtom skozi Poljčanski graben, Pečico in Podplat proti Slatini, kjer jih je sprejel šefzdravnik g. dr. Kolterer, ki jim je razkazal vse naprave, ki služijo v zdravilne svrhe. Najbolj so se zanimali za naše svetovno znane vrelce, katerih sloves jim je dobro znan. Ogledali so si vsak vrelce pri izvirku pod zemljo in preizkušali vsakega posebej. Pred večerom so si ogledali še bližnjo okolico s Tržaškega griča.

Zvečer so se zbrali spet v hotelu »Poštica« večerji, ki ji je sledila prisrčna zabava.

V lepi napitnici je označil profesor gospod dr. Berger Rogaško Slatino z njenimi zdravilnimi vrelci kot moderno urejeno zdravilišče, katerega vrelci kažejo že od nekaj izredno zdravilno moč pri obolenju želodca in črev, proti žolčnemu mehuru itd. Prav tako je poudarjal posebno ličnost in čistočo zdravilišča in se divil tukajšnji okolici. Zahvaljujoč se za lepi sprejem in prisrčno gostoljubnost je napisal Rogaški Slatini in njenim predstavnikom z željo, da bi uspevala tudi naprej v blagor bolnemu človeštvu. Zahvalil se mu je direktor zdravilišča z iskreno dobrodošlico.

Naslednjega dne so obiskali graški gostje še Krapinske Toplice, odkoder so se vrnili popoldne. Proti večeru jih je potegnil zdraviliški avtobus spet preko divne Pečice proti Mariboru, odkoder so se z nočnim vlakom vrnili v Gradec. Lepe vtiške, ki so jih vzeli s seboj, so opisali v graških in dunajskih listih, ki so polni navdušenja za ta prekrasni jugoslovanski bisser, kakor oni imenujejo našo zares lepo Rogaško Slatino.

Mednarodne kolesarske dirke

tudi te prireditve bodo v bodoče privlačevale številno občinstvo

Železničarski športni klub »Hermes«, ki ima v Ljubljani eno najlepših športnih igrišč v trikutu odcepa gorenjske in kamniške železnice, je priredil v nedeljo velike kolesarske dirke s peštrim sporedom. Ta vrsta kolesarskega športa se je pri nas malo gojila, ker doslej nismo imeli takih tekmovalnih prog, kakršno si je zgradil »Hermes«. To igrišče pa je vzorno, ima dovolj široko progno in vzdignjene ovinkne. Brez dvoma je, da se bo kolesarski šport pri nas odsejal še lepše razvijal in se bo tudi zanimanje zanj med občinstvom dvignilo, saj kolesarske dirke na zaprtih krožnih progah, kjer je mogoče videti in slediti boju tekmovalcev ves čas od starta do cilja, niso nič manj zanimive od drugih športnih tekmovalj.

Na sliki posamič je Rozman od »Železničarja« Maribor, ki je na dirkah dosegel največ uspehov. Izkazal se je za enega naših najboljših dirkačev, saj je zmagal v glavni dirki seniorjev in v izločevalni dirki.

Prav zanimiva je bila tudi dirka kolesarjev z motornim vodstvom, kakršne so posebno privlačna točka na vseh kolesarskih dirkah po svetu. Zmagala sta kolesar Grabec (ASK Primorje) in motociklist Stefančič, ki sta v 25 krogih ostale tekmovalce prehitela za cela dva kroga zadaj. Na prvi sliki sta zmagovalca med vožnjo, na desni pa je znameniti avstrijski dirkač Gattermign iz Gradca, ki je zmagal v sijajnem stilu pri handicap-dirki. Za Gat-

ternigom vozi dirkač Trobec (Sora), ki je v glavni dirki dosegel četrto mesto pred Gattermignom.

Vas proti vasi z orožjem

Razvija se je strahovita bitka, kakor na fronti

Med prebivalstvom vasi Vitanovec in Kozjega v belopalanškem srezu se je že pred vojno vnel hud spor zaradi nekega pašnika, ki sta si ga lastili obe vasi. Če so vitanovski pastirji prignali drobnico ali govedo na ta pašnik, so prišli Kozjani ter jim odgnali živino. Ravno tako pa se je zgodilo tudi Kozjanom, če so hoteli pasti svojo živino na tistem pašniku. Pred dvema letoma so Vitanovčani odgnali Kozjanom okoli 50 glav goveje živine in jim je niso vrnili, dokler ni oblast posegla v ta spor. Tedaj bi bilo brez dvoma prišlo do krvavega spopada, če bi bila živina last več gospodarjev. Vsa živina pa je bila last bogatega kmeta, ki ni hotel klicati sosedov na pomoč in se je takoj zatekel k orožnikom. Da bi se preprečili spopadi so se prebivalci obeh vasi ob prigravarjanju oblasti sporazumeli, da bodo rešitev lastnospeske spora prepustili razsodišču. To je naposled razsodilo, da pripada pašnik Kozjemu.

Razsodba je postala pravomočna in so Kozjani pašnik pogozdili ter prepovedali pašo tudi svojim ljudem. Vitanovčani, sicer nezadovoljni z razsodbo, so se ji na-

posled vendarle pokorili, ker pašnik paš ni bil več pašnik. V zadnjem času pa so Kozjani spet pričeli pasti na nekdanjem pašniku in takoj za njimi so seveda tudi vitanovski pastirji vodili tja svoje črede. Pašnik je postal spet pašnik in stara pravda se je obnovila.

Te dni so vitanovski pastirji spet prignali na pogozdeni pašnik okrog 100 glav drobnice, Kozjani oboroženi s puškami in koli pa so pašnik obkolili, zaplenili tujo čredo in jo odgnali v svojo vas. Ko so pastirji sporočili, kaj se je zgodilo, je v Vitanovcih zavrelo. Vsa vas se je dvignila, oborožena na pohod proti Kozjemu. Vas so obkolili ter niso puščali nikogar iz vasi. Kozjane, ki so prihajali od drugod proti domu, pa so ustavili in pridržali kot talce. Do oboroženega spopada med obkoljavci in obleganci ni prišlo, ker je bilo o zadevi pravočasno obveščeno sresko načelstvo v Beli Palanki, ki je poslalo v Kozje močan orožniški oddelek. Starodavna pravda se je tako obnovila in predstavniki obeh vasi zahtevajo novo komisijo, ki naj razsodi ne samo, komu pripada sporno zemljišče, marveč tudi to, kako se sme uporabljati.

KULTURNI PREGLED

Odmevi »Vdove Rošlinke«

V zvezi s kritiko »Vdove Rošlinke«, ki jo je priobčilo »Jutro« v številki z dne 2. t. m. iz peresa našega zagrebškega sodelavca g. Zige Hirschlerja, nam je poslal skladatelj g. prof. Antun Dobronić odgovor z naslovom »Epičlog nekim kritikama o moji muzički komediji »Udovica Rošlinka«, ki ga objavljamo po načelu Audiatr et altera pars:

Glede referata g. Zige Hirschlerja o moji glasbeni komediji na besedilo g. Golarja, ki so jo izvajali v zagrebški operi in v zvezi s trditvijo g. Hirschlerja, da sem v Zagrebu »reagiraj v javnosti na nekatere neugodne kritike«, blagovolite, prošim, priobčiti v-le: Res sem svoj čas naslovil na zagrebške glasbene kritike, gg. sodnika dr. Majerja (>Morgenblatt«), direktorja Zagrebškega zbora Safraneka (takrat v »Obzorje«, sedaj v »Juturnem listu«), glasbenika Zigo Hirschlerja (>Večern«) javno, a na učitelja glasa g. Zlatka Grgoševića pismeno zasebno vprašanje, »na temelju katerih in kakšnih formalnih in stvarnih glasbenih kvalifikacij menijo, da jim gre pravica, izrekatii javno svoja mnenja o glasbi?! Na to vprašanje ni došel še niso odgovorili.

Kar se tiče objektivnosti nekaterih neugodnih kritik o moji »Vdovi Rošlinki«, kritik iz peresa »mojih konkurentov« v kompoziciji gg. dr. Majerja, Safraneka in Grgoševi-

ča, ugotavljam, da se le-ti niso odzvali nomen, nanje jasno naslovljenemu vabilu, da naj izročimo njihove »kritike« obenem s partituro mojega dela aporazumno in na moje stroške v preosojo kakšni avtoritativni glasbeni poroti v katerem evropskem centru.

To vprašanje stavim zdaj g. Hirschlerju v zvezi z njegovo kritiko v Vašem cenjenem »Jutru«, nezaviano od dejstva, da se ta »kritika« po tendenci, po tonu in stvarno znatno razločuje od »kritike« istega pisca v zagrebški »Večern«.

Zahvaljujemo se Vam, g. urednik, za prijazno uvrtitev teh vrstic in beležim z odličnim spoštovanjem

prof. Antun Dobronić.

Po otvoritvi letnega gledališča. Vprašanje teatra pod milim nebom je bilo v Ljubljani že nekaj časa sem odprto. Medtem ko so mestni delavci gradili in tudi že zdavnaj dogradili mali, pa lični amfiteatrček pod Tivoljskim gozdom za gradom, je Narodno gledališče še zmerom gostovalo s svojimi predstavami za letne dni samo na Kongresnem trgu in na terasi pred tivoljskim hotelom: novi teater da ne ustreza potrebam gledališkega uprizorjanja. V nedeljo so zdaj napravili prvi poizkus. Goliveo komedijo »Kulturna prireditve v Črni mlaki« v šestovi režiji eo dramaturško posrečeno priredili za sceno pod milim nebom. Zanimanje med ob-

činstvom je bilo veliko in pisana družina iz Črne mlake, njeni vemožje in njihove kreposte ženice, njeni pesniki, pevc i in pivci, njeni »prijetelji« narodca, so v odprtem prostoru zaživeli burko črnomlaške kulture in družbe še bolj živo in bolj prosto kakor v hiši. Tu pod gozdom pa lahko gledališče tudi dela z aparatom: celo avto je pripeljal tajnika kulturne zveze iz Ljubljane na sceno. Seveda je bil največjega navdušenja deležen spet znameniti črnomlaški sekstet s klasičnim dirigentom Opombo - Kraljem in z mojestrim solom pesnika Suše - Sancina. Skoda samo, da že zdavnaj niso pričeli akribeti za ureditev »odra«. Nekaj pripravnih naseodov bi lahko še danes opremljali sceno, tako da bi bilo za »Kulturno prireditve« treba kar nekaj manj kulie, kar bi dalo iluziji uprizoritve na prostem brez dvoma več razmaha in elana. V celem pa beleži ta prva predelava prav lep uspeh in upati smemo, da bo v tem prijaznem, udobnem kotičku pod gozdom še to poletje zrasel pravi, veliki letni teater, ki bo postal atrakcija ne samo za Ljubljano, temveč tudi za širši slovenki in daljni svet.

Fri. Cankarjevo »Pohujšanje v dolini šentflorjanske«. V Brnu. Kakor nam poročajo iz Brna, bo premiera Cankarjevega »Pohujšanja« okrog 22. t. m. Niso nam znani razlogi, zaradi katerih se to premiero tolikanj odlašajo, saj so jo prvotno napovedovali za mare ni april, kar je vseskoj ugodnejši čas, kakor konec sezone. Verjetno je, da bo zaradi te okoliščine uspeh v Brnu manjši. »Pohujšanje« je prevzel dr. Raimund Habfina na-

lašč za brnsko gledališče, vendar so ga imeli Čehi že prej v prevodu Jana Hudca.

Jovanu Škerliću, velikemu kritiku in ideologu predvojnega nacionalne onladine, čigar dvajsetletnice smrti se je nedavno spominjal ves jugoslovanski tisk, je posvečena drobna knjižica: »Jovan Škerlić kao književni kritičar od Bogdana Popovića«. Brošurica je izšla pri Čejanoviću že l. 1921., vendar se je za sedanjo obilnico iznova pojavila na knjižnem trgu. Ime avtorja tega spisa je najboljša jamstvo za kvaliteto studije, ki bo dobro rabila vsem proučevalcem predvojnega kulturnega življenja na slovenskem jugu, zlasti pa onim, ki iščejo utemeljitve jugoslovanski ideologiji, saj je prav Škerlić tu najjasnejše označil pota.

Slovenski prevod novele Ade Negri. Založba J. Blaženika v Ljubljani je izdala 128 strani obseajočo knjižo: »Ada Negri. Novele. Naš ugledni pesnik Alojz Gradnik, ki je poleglovenil pred dvema letoma več pesmi Ade Negri in nne seznanil tudi z njeno prozo (>Žena in dom« 1932), je izbral iz noveličnega dela te velike pisateljice dvanajst krašjih novel. Po večini so vzele iz znamenite zbirke »Le Solitarie«, ki je izšla leta 1917. Tako smo dobili tudi v našem jeziku vsaj izbor iz dela pisateljice, ki jo upravice no štejejo med največje v Evropi in ki ni prelela Nobelove nagrade samo zato, ker je človeško nepovredneiša, socialno dosledneiša in idejno revolucionarneiša od svoje nagrajene rojakinje Grazie Deledde. Veličina Ade Negre pa je prav v tem lastnostih, ki so združene z močnim oblikovalnim talentom.

Ade Negri ne uvrščajo med socialno-tendenciozne pisateljice, ona ni bila nikdar klicarka prevrata, ki naj zaupa družbo in prolomii zgodovino. Vzlic temu ej imela ta umetnica že izpočetka tenak in pristen poluh za vse, kar tare socialno šibke sloje, zlasti pa delavstvo. Umiljivo je, da so ji bile vedno najbližje ženske, in sicer ženske, ki so kakotkoli štatile težo in tragiko življenja. Njih samotne klice je Ada Negri najbolj razumela in postala neodoljiva umetniška zagovornica njihove velike pravde z življenjem in ljudmi. Tudi iz teh »Novel« govori pisateljica vneta in nemirna duša, priuškujoča najišjim bolestim svojih junakinj. »Novele« Ade Negri bodo čitale predvsem ženske, vendar bo našel tudi vsak moški čitatelj v teh umotvorih duševno in srčno močne ženske štivo plemenite vsebine in klenega kova. Lepemu prevodu pesnika Gradnika je spisal predgovor drugi priznani prevajalec iz romanskih literatur in njih vestni poznavalec Anton Debeliak, ki je v kratkem orisu na petih straneh prikazal človeški in literarni lik italijanske pripovednice. Na ovitku knjiže je reproducirana pisateljčina slika.

»Zdravniški vestnik« pridbuje v pravkar izišlem petem zvezku razpravo dr. Konvalinke »Mehanizem termalne balneoterapije« s posebnim ozirom na Dolenjske Toplice. Razprava je plod dolgoletnega samostojnega proučevanja vplodov termalne vode na zdravljenje nekaterih bolezni in je eden najbettejših balneoloških spisov v naši medicinski literaturi. — Ljubljanski ginekolog dr. Ivo

Domače vesti

• Častno povabilo Trboveljskim slavkom. Mali pevci iz črnih revirjev, ki so v soboto na tako trumafalen način praznovali v Ljubljani jubilej svojega stotega koncerta, so pred dnevi prejeli vabilo na mednarodni kongres za glasbeno vzgojo, ki se bo vršil v septembru prihodnjega leta v Pragi. Podobna vabila je prejelo samo kakšnih 4—5 najodličnejših mladinskih zborov v svetu in tako pomeni to vabilo za naše slavke najvišje odlikovanje, kar so jih prejeli doslej. Kongresu bo priključen 13. mednarodni festival za sodobno glasbo v Karlovi Varah. Obe prireditvi organizira Leo Kestenberg, znameniti organizator glasbenega življenja v Nemčiji, ki ga je po hitlerjevskem prevratu povabil minister Kamil Krofta v Prago. Na Trboveljske slavke je Kestenberg opozoril prof. Slavko Osterc ob priliki njegovega predavanja v Frenzi.

• 20letnica dijaških čet iz Skopja. Letos septembra bo minilo 20 let, odkar je stopila tudi mladina srbskih srednjih šol pod orožje, da brani domovino. Dijake srednjih šol so poklicali pod orožje v skrajni sili, ko so sovražniki že vdrali na srbsko ozemlje. Najprej so bili mobilizirani meseca septembra 1914, srednješolci v Skopju, ki so med kratkimi vežbami tvorili posebne dijaške čete. Da bi se čim dostojnejše obhajal spomin težke dobe, ki je pozvala v obrambo domovine tudi mlado inteligenco, se je ustanovil v Beogradu poseben odbor, ki je že izdal svoj proglas za proslavo 20 letnice dijaških čet.

ZA SONČENJE

SALVIRA OLJE ali CREME

VELIKA IZBIRA KOPALNIH CEPIC

DROGERIJA KANC

V NEBOJNICI IN ZIDOVSKI UL. 1

• Novo planinsko zavetišče. Osiješka podružnica Hrvatskega planinskega društva »Jankovac« je na Jankovcu zgradila planinsko kočjo, ki je bila v nedeljo slovesno odprta ob prisotnosti članov podružnice in mnogih turistov iz drugih krajev. Nova planinska postojanka je zelo važna za izletnike iz Nove Gradiške, Slavonškega Bрода in tudi za Zagrebčane, ki že od nekdaj radi obiskujejo Jankovac.

• Nova učna knjiga za nemščino. Ministrstvo prosvete je odobrilo slovensko izdajo dela nemškega učbenika od Trivunca-Kangrge, ki jo priredil za slovenske srednje šole prof. dr. Pavel Breznik.

• Nova telefonska centrala. Dne 1. junija je bila pri št. Grahovo pri Cerinici odprta nova telefonska centrala z omejeno dnevno službo.

• Sošolci VIII. a in b razreda I. drž. (sedanje klasični) gimnazije v Ljubljani, letnik 1904, vabiva na sestanek v Rožice hotel Union v četrtek dne 7. t. m. ob 8. (20.) zvečer, da se pogovorijo o proslavi 30 letnice mature začetkom meseca julija ali pozneje. Prošva tudi morebitnih pismenih nasvetov. Dr. M. Korun, odvetnik. A. Prebil, profesor v Ljubljani.

• Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu. Gunduličeva ulica 29, priredi v sredo t. m. ob pol 21. društveni sestanek s predavanjem g. dr. Tekliča o japonskem pesništvu. Gestje dobro došli!

• Določeno in potrjeno ime mesta Broda. Prej so bila za mesto Brod v rabi tri imena, in sicer Brod, Brod ob Savi in Slavonški Brod ter je mestna občina napovedala, kakor znano, predlagala, naj bi se uveljavil naziv Slavonški Brod. Svoj predlog je mestna občina predložila notranjemu ministru, ki je sedaj potrdilo za mesto uradno ime Slavonški Brod.

ČERNE VLADIMIR

gostilničar v Zagrebu, Radičeva ulica 1, se je preselil in odprl poznano, na novo urejeno gostino v Varšavski ulici 5 (prej Samostanska) tik Evropa Kina ter se priporoča svojim cenjenim gostom za nadaljnjo naklonjenost. 5422

ZVOČNI KIZO MOSTI

Torek, sredi in četrtek, vsakokrat ob 8.30 uri film ljubezni in sreče

„SREČNO V PEKEL“
Dopolnilo nov zvočni tehnik

• Poroka. Dne 28. maja sta se poročila v St. Jurju pri Grosupljem g. Rudolf Krašovec, veleposestnik, trgovec in gostilničar v St. Vidu pri Stični in gdč. Tončka Škrbec iz ugledne narodne rodbine Škrbce iz Loza. Bilo srečno!

• Kršitve zakona o zavarovanju delavcev. OUZD v Sarajevu je v zadnjem času ugotovil, da mnogi delodajalci na vso moč kršijo zakon o socialnem zavarovanju. S pooblastilom banke uprave so organi socialnega zavarovanja priredili pregledne raznih obratov ter pri tem ugotovili kršitve primere izkoriščanja delovnih moči in kršitve zakona. V nekaterih podjetjih, kjer niso bili pripravljeni na uradni obisk so člani komisije opazili, kako so podjetniki videč, da prihajajo uradni organi, uslužbenke kratkotalo naglasi iz delavnice Nekatera podjetja na periferiji mesta so sploh tako urejena, da je v njih stalna straža za obisk kontrolnih organov in da se potem na njen znak morajo vsi delavci preko dvorišča takoj izgubiti v okoljskih gozdovih. Ko je nevarnost pregleda minila, pa jih spet pokličejo nazaj na delo. Uvedene so preiskave, ki pa ne bodo imele pravega uspeha, ker so delavci tako težko zadržani, da ne bodo upali priložiti posebnih kršitvenih primerov kršitve zakona.

• Dva nova groba. V ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Alma Perovškova, vdova nadgeometra. Pogreb ugledne pokojnice bo danes ob 15. iz bolniške mrtnišnice k Sv. Križu. — Na Starem trgu 2-IV. v Ljubljani je umrla gospa Josipina Adamle. K večnemu počitku jo bodo spremili danes ob 17. — Pokojnika blaž spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• V oamrtnici Ela, ki smo jo priobčili v »Jutru«, 2. t. m., sta pomotoma izostala podpisala Ane in Ive Božič, kot sestre, kar s tem nadoknadimo.

• Požar v velikem samostanskem gozdu. V velikem gozdnem kompleksu okrog samostana Manasje nad Paračinom je izbruhnil ogenj, ki je ogražal okrog 50 ha gozdnih nasadov. Zaradi močnega vetra je bila nevarnost še posebno velika ter so se gasilcem, orožnikom in vojaštvu pridružili tudi mnogostevilni kmetje, da bi preprečili veliko nevarnost. Po dolgem trudu so ogenj zavezili, v gozdovih pa so še vedno močne gasilske straže. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno.

• Dvojni umor iz maščevanja. Na Gorišni nad Banjaluko, kjer je bilo v soboto tradicionalno romanje kmetov iz širše okolice, je bil med molitvijo za dobro leto izvršen strašen zločin. Kmet Dušan Božič, ki je bil po prestani kazni nedavno izpuščen iz kaznilnice, se je priplazil h skupini ljudi, med katero je stal tudi kmet Stanoje Kopren s svojim sinom. Božič je kmeta zavratno napadel z nožem ter zabol del nje in njegovega sina. Ko sta oče in sin v zadnjih zdihljajih ležala na tleh, je morlec izginil med razburjeno množico in so ga šele zvečer zajeli orožniki. Izpovedal je, da je umoril očeta in sina zaradi tega, ker sta po krivem pričala proti njemu in eta bila tako kriva, da je bil 5 let zaprt. Ko je prišel iz kaznilnice, je čakal na priložnost maščevanja, ki jo je naposled našel med službo božjo na planji, kjer je bilo zbranih okrog 5000 ljudi.

• Žeparji porabijo vsako priliko. Pri nedeljski sokolski prireditvi na Vrhniki je premeten žepar izmaknil nekemu gospodu zlato uro z zlato verižico. Velike gmeče znajo žeparji kaj spretno izrabiti. Okradene je šele čez čas opazil, da je brez ure. Pri takih prilikah bodite pozorni, posebno zjutraj v vročini, ko se nosi ura navadno zunaj na sukunjici.

• Obidele obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo

4. junija
Ljubljana 7, 756.7, 16.0, 87, SW1, 7, 7.1 dež, Ljubljana 13, 755.2, 22.5, 50, NW1, 4, —, Maribor 7, 756.3, 16.0, 90, mirno, 10, 21.0, dež; Zagreb 7, 756.0, 16.0, 90, NNW1, 10, 6.0 dež; Beograd 7, 753.9, 20.0, 60, SW2, 10, 0.9 dež; Sarajevo 7, 756.6 14.0, mirno, 10, 0.5, dež; Skopje 7, 757.4, 17.0, 80, N1, 7, 9.0, dež; Split 7, 755.7, 15.0, 90, NE2, 6, 7.0, dež; Kumbor 7, 755.7, 20.0, 90, NES, 10, 13.0, dež; Rab 7, 756.9, 14.0, 90, mirno, 10, 26.0, dež.

Temperatura: Ljubljana —, 14.5; Maribor 22.6, 14.0; Zagreb 23.0, 15.0; Beograd 28.0, 16.0; Sarajevo —, 12.0; Skopje 28.0, 15.0; Split 23.0, 14.0; Kumbor —, 16.0; Rab —, 13.0.

Dojenčkom od 5 mesecev
dalje se dajejo z dobrim uspehom prikuho kot špinaca, pesa, koleraba ali karfiola, obenem s preizkušanim in znanstveno pregledanim proizvodom

HORDENZYM
dr. Wandera

Prikuho s Hordenzymom jemljejo dojenčki zelo radi.

»Hordenzym« se dobiva v vseh drogerijah in lekarnah. Cena Din 39.—

Iz Ljubljane

• Mestna občina pripravlja počitnice svojim otrokom. Kakor vsako leto, bo mestna občina tudi letos poslala večje število solca, zraka in dobre hrane stradalajočih otrok na svoje počitniške kolonije, da si naberejo zdravja in moči za težke dolge zimске mesece v mestnih zidovih. Samo potrebnih je mnogo, prostor in denar pa sta na tesno odmerjena. Nič manj kakor 600 prosej se je nateklo na mestnem socialnem uradu na počitnice pa pojde samo 250 otrok, za kar bo mestna občina potrošila 95.000 Din. Del tega zneska — 60.000 Din — je predviden v rednem proračunu ostalih 35.000 pa bo treba kriti iz kaksnega izrednega fonda. Na občini še zmerom upajo, da jim bodo za počitniške kolonije tudi letos vendarle dovolili dobrodelno tombolo, ki je prejšnja leta vsakokrat vrgla lepo vsotico v ta namen. — Po večini pojdejo otroci letovat v Medno, 40 pa jih pojde na morje, v Dom Franje Tavčarjeve v Kraljevic.

MLIN NA VETER

kakršnega pri nas ne poznamo, je zgradila po holandskem vzorcu znana tovarna kokolade Mirim. Montirala in razstavila ga je na vselejmu v paviljonu »H«. Mlin je stalno v obratu. V mlino prodajajo Holandke čokoladne izdelke in kakao. Izvedli smo, da dobijo v mlino gospodinje zastoj recepte, otroci igračke, gospodje pa kovčege. 4841

• Razstava risb in ročnih del na liceju. Kakor vsako leto prirejata tudi letos naše šole ob koncu leta razstave, ki naj pokažejo uspehe v risanju in ročnih delih. Ker se letos mnogo govori in piše o nacionalni in državljanski vzgoji, bo zanimivo pogledati, kako se naša državna in narodna misel uveljavlja v teh dveh predmetih, ki imata oba mnogo motivov in načinov, kako se lahko s predmetom družiti tudi vzgoja. Prav lepo nam priča o tem razstava na mest. ženski realni gimnaziji. Kar sta tu podala posebno drugi in tretji razred v kompozicijah narodnih motivov z državnim grbom in sokolskim znakom, je najboljši dokaz, kako se da v šoli na primeren način uveljavljati ne le narodne, ampak tudi državne motive. Ne bomo obširno popisovali vse razstave ročnih del in risb, opozarjamo samo na to skupino, ki je po obliki in vsebini vzorna. Risbe pričajo, da so samostojno delo učenk, ker je ista misel podana na toliko različnih načinov. Slikovitost in ubranost barv le še oživijo glavni motiv, tako da dela ves ta del kakor tudi vsa razstava najboljši vtis na vsakega.

• Goltjev glasbe v domačem krogu je naslov današnjega javnega nastopa gojenov šole Glasbene Matice ob 18. v Filharmonični dvorani. Celotni spored, ki obsega najrazličnejše kombinacije instrumentov, eta naštedirala prof. Karel Jeraj in ga. Vida Hribar-Jerajeva in je izredno zanimiv in poučen ter prinaša celo vrsto

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V ŠIŠKI. — Telefon 33-87

Dolores del Rio v filmu divnih španjolskih pesmi in španjolskih plesov

Meksikanska ljubezen

Predstave: v torek, sredi in četrtek ob 7, 9, uredi

Dopolnilo nov Foxov žurnal

PRIDE! Tango ljubezni PRIDE!

priljubljenih in lepih skladb prave umetniške vrednosti. Poset II. javnega nastopa šole Glasbene Matice najtopleje priporočamo staršem, mladini in vsem, ki se zanimajo za razvoj glasbe. Vstop je dovoljen proti nakupu sporeda, ki stane 2 Din. Začetek točno ob 18.

• Produkcija operne šole državnega konservatorija v Ljubljani bo prvič ob 20. v dramskem gledališču. Na sporedu so poleg opere Mozart in Salieri, odlomki iz oper Glumaci, Aida, Carmen, Traviata in Faust. Nastopijo gojenci: Iglje Jelka, Fratrik Štefka, Korencan Štefka, Rudolf Vida in Strukelj-Verbič Milena, Burger Drago, Dmota Anton, Petrovič Tone in Pianecki Zoran. Na klavirju spremljata kapelnika Neffat in dr. Svava. Vsi so iz operne šole ge. Škerj-Medvedove Cirile. To je prva produkcija operne šole, II. bo 12. t. m. v dramskem gledališču. Cene znižane dramske od 6 do 20 Din, prodaja vstopnic pri dnevni blagajni v operi in od pol 20. dalje v dramli.

• Ljubki vefelim »Pripravke iz spalnice« z Mauricem Chevalierjem v glavni vlogi je pri nas vzbudil mnogo zanimanja. Posebno komaj eno leto stari Baby Leroy ima mnogo občudovalcev. Ljubki obrazek in otroško-resne od morajo zadiviti vsakega. Maurice Chevalier si ni mogel izbrati boljšega partnerja kakor to ljubko dete. — Prihodnji program v Elitnem kinu Matič bo poseben. Na programu je zelo zanimiv film, ki je bil deloma posnet v razkošni Nici med bogatim svetom, deloma pa na havajskih otokih. Filmu je ime »Ljubavne noči na Havaju«.

• Tujsko-prometna razstava v Frančiškanski ulici odprta od 11. do 13. ure. Brez vstopnine.

• Opozorilo hišnim posestnikom. Hišne oglasne table za oddajo stanovanj in lokalov je zaradi nejasnosti do končne instancne odločitve, kolekovati tudi na lastnih hišah po 1 Din. — Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.

• Združenje gostilniških podjetij v Ljubljani sporoča svojemu članstvu, da je banska uprava na njen predlog dovolila med vselejmu tako prosto podaljšanje policijske ure v pomerju mesta Ljubljane in sicer za gostilne od 24.—1., za kavarne od 2.—3. zjutraj, z omejitvijo, da se v tem času ne toči alkoholnih pijač. Uprava Združenja.

• Živilski trg je bil večeraj izredno bogato založen z domačimi in drugimi čebanjami, kakor tudi z različni gozdnimi sadeži. Kmetice iz St. Lenarta, Javorja, Sostrega in drugih krajev so prinesle nad 120 velikih košar in jerbosov lepih češenj, ki so bile po 3 do 4 Din, nekatere celo po 2 do 3 Din kg. Gozdne jagode so po 2.50 do 3 Din l, borovnice po 2 Din in manj. Prav mnogo je bilo gob. Lepi jurčki so bili po 5 Din merica, slabši po 3 Din. Zadnje dneve je bilo na trgu izredno mnogo listčk po 2 Din l. Vsega je bilo večeraj na trgu do 10.000 kg češenj, mnogo še iz Brčkega. Bosanske češnje drugače pekujejo, na trg na prihaja sočni štajerski in dolenski sadež.

• Hipoteke. Zemljiška knjiga sreekega sodišča v Ljubljani je v maju zaznamovala pri 79 zveščih v mestu in okolici prav visoko posojila in hipotečne kredite v skupni vsoti 5,735.521 Din. Intabulirane so bile visoke hipoteke, tako ena za 1,000.000 Din, več po pol milijona, dalje 605.000 Din. pa tudi najnižja zneska 900 in 250 Din.

• Soparno vreme. Večeraj zjutraj je precej močno deževalo, tako da je bila jutranja košnja prav prijetna. Dopolodne se je zjasnilo, termometer se je kmalu dvignil do 20 stopinj Celzija. Postalo je izredno soparno. Kmetje hite s košnjo in pospravljanjem sena. Mnogi so prav zadovoljni, ker bodo pridelali obilo sena in že računajo, da prikupejo nekaj glav živine, ker bodo imeli na razpolago obilo dobre krme.

• Žrtev prometne nesreče. V bolnišnici so reševalci pripeljali 47 letno Marijo Zavrljovo, soprogo uslužbenca nekega mestnega podjetja, ki jo je na Poljanski cesti povozil neki kolezar. Ga. Zavrljova je občutno poškodovana.

Poslano

V ljubljanskem dnevniku »Jutro« z dne 3. junija 1934 je na strani 9 objavljeno »Poslano« glede neke inozemske tvrdke. — Sestava tega članka ter opozorilo na inersat, ki ga je objavila naša tvrdka v ljubljanskem časopisju, jasno dokazuje, da je članek naperjen proti naši tvrdki.

Ker so vsa v članku navedena predbacvanja neresnična in neosnovana, bomo takoj vložili tožbo proti dopisnikom članka, to so gg. Ivan Nečajev, Ljubljana; Sadik Abil, Beograd; Nikola Meljutin, Ljubljana; Anto Grgič, Zagreb; Mušan Mutevelić, Ljubljana.

Ljubljana, dne 3. junija 1934.

H. G. Aidnyan, Trst, trgovina s preprogami, ljubljanski vselejmu, paviljon »F«. 750

Krasni zobje — diven čar, z njimi igrati se nikar! Rabi torej Doramad, ki je zanje blagodat!

Doramad

zobna krema s čudodelnimi žarki radija.

— Pri telovadbi si je zlomil roko. V javno bolnišnico so prepeljali večeraj 15-letnega dijaka II. državne gimnazije Labodsko Franca, ki je pri telovadbi padel z bradlje tako nesrečno, da si je zlomil levice v komolcu.

— V Ljubljani je skočila. V soboto popoldne je skočila v Ljubljani na graščinskih drevoredom Kodoljevih 19 letna Ivanka Pernarjeva, doma z Rakeka in pristojna v Dol pri Liti. Bila je v družbi svoje prijateljice 20 letne šivilje Pavline Prilčeviče, s katero sta skupaj nabirali cvetlice, a nenadoma se je odstranila od nje in planila v vodo. Vzrok odpušnega dejanja mladega dekleta ni znan, najbrž si je pa končala življenje zaradi brezosebnosti.

Danes premiera. ROLAND COLMAN in KAY FRANCIS v prekrasnem filmu

„Moje hrepenenje, si Ti“

Film izvanredno napete vsebine

ZVOČNI KINO DVOR

Predstave ob 4., 7. in 9. Cene 4.50 in 6.50.

— Drzna tatvina. Policija je prejela od orožniške postaje v Domalah vest, da je bilo pred nekaj dnevi vioniljeno pri gostilničarki in trgovki Mariji Stifterjevi v Ihanu. Tatovi so odnesli okrog 12.000 Din denarja, nekaj v bankovcih nekaj pa v srebru.

— Prijeto nedeljsko popoldne, ki ga morajo biti delžni vsi oni, ki želijo kletov v lepe kotičke naše okolice, bo v Dolškem v nedeljo 10. t. m. Gasilsko društvo bo priredilo na vrto gostilne pri »Krauc« (Medved) domačo veselico s tombolo, plesom, kegljanjem na dobitek in dr. Avtobusni promet iz Ljubljane izpred Meestnega doma vsako polno uro. Na prireditve vabljene gasilci bližnjih društev ter občinstvo, ki se želi po prijetnem izletu odpočiti in okrepčati z dobrim vinom in toplimi jedili.

MED. UNIV.

dr. Bežič Luka

specialist za otroške bolezni

ordinira od 13. do 15. ure.

Ljubljana, Erjavčeva c. 4b. Tel. 38-39.

Iz Maribora

— Lužisko-srbski večer. Prvič bodo danes v Mariboru zadoneeli zvoki lužisko-srbskih narodnih pesmi, ki jih je našaš za to priliko harmoniziral prof. Marko Bajuk. Kratko predavanje prof. Sedivega bo prikazalo zgodovinsko usodo in življenje lužiških Srbov. Prireditve bo prvič ob 19. v dvorani klasične gimnazije. Za vstopnino velja spored. Čisti dobitek je namenjen gimnazijskemu podpornemu društvu. Prijatelji in stari dijaške mladine iskreno vabljene!

— Opozorilo obiskovalcem severne meje. Mariborsko sresko načelstvo opozarja vse obiskovalce severne meje in ljubitelje obmejnih postojank pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, Sv. Urbana in Sv. Križa, naj v lastnem interesu, ko obiščejo te kraje, vzamejo s seboj kakršnokoli legitimacijo, da se morejo legitimirati na zahtevo obmejnih varnostnih organov, ker se ti na ustneme izjave in trditve ne morejo ozirati.

• Kolo sreče. Na tomboli Sokola 5. se je Fortuna nasmehnila z glavnim dobikom železničarjevi hčerki Fridl Webrovli, ki je prejela 2500 Din, drugi dobitek 1500 Din je zadel mestni šofer Jože Šlamberger, moško kolo pa dijak Kopsje iz Limbuša.

— Šahovski turnir za prvenstvo Maribora. V nedeljo se je odigrala vseča partija iz 1. kola med Ostanom in Lešnikom, ki se je končala v 75. potezi z zmago Ostanke. Za 6. kolo sta igrala prof. Šiša in Striša. Partija je bila prekinjena. Šesto kolo se bo odigralo v sredo 6. t. m. ob 20. v kavarni Central. Vse vseče partije pa se bodo odigrale med tednom.

— Ceneno meso. Danes ob 7. se bo na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnicni prodalo 200 kg govejega mesa po 4 Din za kg, in sicer na osebo do 2 kg.

Rakuljič - Zelov je prispeval članek »Konceptije žene iz znanstvenega in praktičnega vidikar, ki se v njem bavi predvsem s problemom periodične sterilnosti ženske ob nekih dneh menstrualnega cikla, problemom, ki je v obliki Knaus - Oginove teorije pridrli tudi v širšo javnost. Dr. Rakuljič - Zelov dokazuje na osnovi slučajev iz lastne zdravniške prakse, da je konceptija izjemno vedno možoka, torej tudi tedaj, ko bi bila po Kraus - Oginovi teoriji izključena, vendar pa je graviditeta redka med 1. in 11. dnevom in med 20 in 28. dnevom pred pričakovano menstruacijo. — Dr. Blagoje Kovačević poroča o zdravljenju žrtev atonije z nekim novim preparatom, dr. Flašja iz Celia poroča o kožni bolezni, ki nastopa pri obiranju hmelja (dermatitis a lupulino), dr. Milica Petrovič nadaljuje svojo monografijo o sanatoriju za tuberkulozo kosti in členkov v Kraljevic, dr. Fr. Pestotnik pa piše o prvi moderni bolnici za duševne bolezni v Novem Celju. V rubriki »Iz evgenike« je izšel prispevek priv. docenta dr. Avg. Munde »Nemški zakon o sterilizaciji. Zvezek zaključeno knjižni referati, poročila itd.

• O Goethejevem vplivu na Njegoševa razčlapanje v pravkar izišlem spisu »Veliki utjecaj Goetov na Njegoševa« (Beograd 1934, S. B. Cvijanović) Jevto Milovici. Razprava je teleten in znanstveno solidno podprt dosesek k proučevanju Njegoševa. Na tem mestu sme imeti že ponovno priliko ugotoviti, da je Njegošovo delo še vedno predmet podrobni in mnogostranskih proučevanj. Ne-

dvomno je ta črnogorski vladika - pesnik eden najizvirnejših in najslinnejših pojavov v duhovni kulturi vsega Balkana v 19. stoletju. Pričujoča knjižica, ki jo uvaja predgovor dr. Ksenije Atanasijević o Njegoševi filozofski koncepciji, vsebuje podrobno razčlenbo goethejevskih elementov v Njegoševi epiki. Obdelano gradivo je avtor razdelil v dva spisa. V prvem razpravlja predvsem o vplivu »Favsta« na Gorskij vijenec, v drugem pa razčlapanja o Njegoševi filozofiji v »Gorskem vijencu« z vzevi s »Favstom«. Čeprav se vpliv Goetheja na Njegošovo pozicijo in delno tudi na njegov svetovni nazor ne da zanikati, vendar nas avtor s svojimi primerjavami in analizami prepričuje, da so bili vsi vplivi le postranskega značaja in da je Njegoš po svoji poetični vsebini in filozofskem nazoru vsekakor originalen pojav.

Bolgarski zvezek »Srpskega književnega glasnikar. Pravkar izišli prvi junjski zvezek »Srpskega književnega glasnikar« je v celoti posvečen bolgarski kulturi, kar je nov odlični dokaz, da ideja južnoslovenskega zbljevanja poganja čedalje močnejše koronine. Zvezek obsega nekatere primere iz sodobne bolgarske proze (Jordan Jovkov, Ana Kamenova, Angel Karaličev, Vladimir Poljanov), izbor lirike (Trajanov, Ljiljanka, Gabe, E. Bagriana, Razvretnikov, Šubel, Blenika, Kaezrova, Lamar, Kresineki) in nekoliko informativno prav dobrih člankov. Tako razvija Malčo Nikolov svoje misli o najnovjši bolgarski literaturi, Vladimir Vasiljev piše o bolgarskem repertoarju sofske-

ga gledališča, D. Krđžijev razglablja novjšje kompozicije Panča Vladigerova, Andrej Prolič poroča o mojstrski bolgarske krajinškega slikarstva, A. Božinov o bolgarski karikaturi, N. Movrodinov pa o skulpturi. Tudi običajne rubrike so izpolnjene z gradivom o Bolgarii in Bolgarih.

Češki prevod Viloričevega romana »Majstor dušak. Dnevnik »České slovo« je priobčeval pod črto roman Djare Viloviča »Majstor dušak, ki je dobil v češkem prevodu Libuše Hanušove naslov »Opium dušak. Pisatelj Adolf Vesely je napisal o tem romanu, ki prikazuje prvi dalmatinske vasi z njenimi župniki, simpatično oeno, ki v nji poudarja, da je težišče Vilovičevega spisa v poglavjih, ki v njih pisatelj vtelesa valovanje in pomirjenje sloveškega z božjim.

Češkoslovaški kulturi je povečevan najnovjši zvezek zagrebške »Nove Evrope«, objavljen v počastitve tretje izvolitve T. G. Maerjku za predsednika češkoslovaške republike. Izmed obilne vsebine tega zvezka opozarjamo čitatelje zlasti na odlomek iz spominov ruskega slavista A. Pogodina »Slovenstvo in Čehič, dalje na T. Trnke pregled etruj in smeri v sodobni češki filozofiji. J. Kršič članek o današnji češkoslovaški književnosti, N. Melnik - Panoušove prispevek o češkem humorju, Miroslava Rutelja predel češke dramatik. Tudi odnaka umetnost, likovna umetnost in glasba so našle v E. Konradu, A. Matičku in J. Bartošu dobre informatorje. Češkoslovaški zvezek »Nove Evrope« ni samo izraz simpatične pozornosti

naoproti velikemu prezidentu in mlado, marveč je obenem publikacija, ki utegne razširiti in poglobiti zanimanje za najnovjšje kulturne polave na Češkoslovaškem. Vrednoti tega zvezka je tem večja, ker vsi informativni prispevki potekajo iz prve roke, od najkompetentnejših poznavalcev sodobne češke kulture.

Slovaška kronika v jugoslovanski epini formi. Kezor posemamo iz praškega »Ela« je izšla v Turčianskem Sv. Martinu pesniška zbirka N. Kostina A. »Zo starych Bánoviev«. Kritik »Ela« je proglasa za novo, kakršne slovaška literatura še ni imela. Nas utegne zanimati zaradi tega, ker pesnik te verzificirane kronike zgodovinsko pomembnega slovaškega mesta Banovice uporablja jugoslovanske epino formo, kakor da bi o teh dogodkih bil srbski goslar. Potemtakem gre v tem primeru za neposredni vpliv srbskohrvatske narodne epike na sodobno slovaško epiko, kar je nedvomno zanimiv in za sedanje stanje pesniškega ustvarjanja malce kuriozno pojav. Še zanimiveše je dejstvo, da je ta povečevalce slovaške preteklosti in slovaški pesnik jugoslovanskega porekla. N. Kostin A. je namreč Nikola Kosta Agič, hotelier v Turčianskem Sv. Martinu, sicer vnet bibliofil in goreč prijatelj slovanke vzajemnosti. N. K. Agič je po rodu iz Like in je med drugim epikal otro srbskohrvatsko slovnico v slovaščini. O tem originalnem možu je pisal lani v »Zivilenju in svet« B. Borbo, ki ga je obiskal v Turčianskem Sv. Martinu, kjer živi že dolga

leta med svojimi knjigami in se obenem bavi z gospodarstvom. Njegovo epično zbirko »Zo starych Bánoviev« preveva po sodbi slovaškega kritika topla ljubezen do slovaške preteklosti, združena z močnim slovaškim prepričenjem. Verzi tega slovaškega pesnika iz Like posebno naglašajo nekdanje stike med slovaškim severom in jugom.

Holandski spis o Dalmaciji. Na tem mestu smo že ponovno omenili članke, ki jih priobčuje v raznih holandskih revijah, zlasti v amsterdamskem »Butenenc«, nizozemski geograf. prof. W. Valk, ki je lani preproval doberšen del Jugoslavije in se ustavil tudi v Ljubljani. W. Valk so lepote in posebnosti naše zemlje očitno navdušile in jim poseveča potopise, ki kažejo, da je dobila Jugoslavija v njem dobrega poznavalca in iskrenega prijatelja. Pravkar smo prejeli majniški zvezek amsterdamske revije »Natur en teatniek«, ki se lahko po opreini in vsebini meri z najboljšimi nemškimi časopisi te vrste. Tsi smo opazili članek prof. Valka »De Riviera van Dalmatie«, ki v njem vzočeno opisuje lepote Splita in Trozira, njih zgodovinske zanimivosti in narodopisni značaj. Holandski potopisec se obširneje ustavlja tudi pri opisih Solina in kaštelskega riviera. Članek je prejemil s slikami, izmed katerih je posebno učinkovit pogled z Marjana na morje. Ne dvomimo, da je W. Valk s svojimi spisi o Jugoslaviji pridobil naši domovini novih prijateljev na Holandskem in le želimo, da bi nadaljeval svojo reportažo iz Jugoslavije!

DANES ZABAVNI VELEFILM

„PRIPOVEDKE IZ SPALNICE“

v katerem igra glavno vlogo slavni MAURICE CHEVALIER
ELITNI KINO MATICA
Predstave ob 4., 7. in 9. uri

Iz Celja

Celjski občinski svet bo imel redno sejo v petek 8. t. m. Na dnevnem redu so poročila odsekov.

Cvetlični dan, ki ga je priredila druž. krajevna zaščita dece in mladine v Celju v soboto dopoldne, je lepo uspel. Čisti dobček je namenjen revni mladini.

Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice se bo zbralo v soboto 9. t. m. ob 16. uri v. Tomažu Grahnu na Dečkovi cesti v Gáberju. Zaradi izredno važne zadeve je potrebna polnoštevilna udeležba.

V celjski bolnišnici je umrl v nedeljo članar Josip Čonč iz Brestove pri Rogaski Slatini, v Kasazah 6 pri Petrovčah pa je istega dne umrl 45 letni posestnik Konrad Resnik.

Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30 zvočna opereta »Noč pred zoro« (Dekle kakor ti) in zvočna predigra.

Iz Litije

Polničani v Litiji. Ob zaključku gledališke sezone so prišli gostovat na oder litijskega Sokola člani Sokolske čete v Polščiku. Podali so Finžgarjevo »Razvalino življenja« tako dobro, da smo bili resnično prijetno presenečeni. Igra je bila izredna do potankosti in smo spoznali v režiserju učiteljski god. Kunstlerjevi Eluši prvovrstno prijateljico Talije. Igra iz kmečkoga življenja je z blagovlasnim poljskim dialektom močno pridobila. Gospa Cejeva, ki je igrala vlogo Tona, je zela aplavz celo na odprti sceni. Močno osebnost je postavil tudi učitelj g. Blaž Potočnik z vlogo žganjekuha Urha. Polničani so si utirili pot na naš odred. Gotovo bodo imeli prihodnje polno dvorano. Prireditelj je dokazala živahno kulturno delo, ki ga vrše Sokoli na visokem, planskem Polščiku.

Pomožni vlak je dvignil iztirjene vagonc. Nabiralnik, ki je vozil v noči od sobote na nedeljo proti Zidanemu mostu, je imel ob prihodu iz Ljubljane v Litijo nezgod. Prenaglo prestavljene kretnice so vrgle del vlakovne garniture iz tira. Stirje vagoni so iztirili in dva sta se prevrnila. Vlakospremo osebo je obvestilo o tem litijskega načelnika postaje g. Turka. Še v teku noči so zaprosili Ljubljano za pomožni vlak z inženjerjem. Prevrnjene vagonc so morali dvigniti z žerjavom, ki so ga pripeljali na posebnem vagonu iz Ljubljane. Največ težav jim je dal vagon, ki je bil namenjen za Hraštnik in je bil naložen z železjem. Nočnemu delu je prisostvovalo mnogo gledalcev. Delavci so tudi uredili prog, da je bil že zjutraj mogoc povsem neoviran promet. Iztirjeni vagoni so seveda poškodovani in so ostali na tukajšnji postaji. Ogledala si jih bo komisija ljubljanske direkcije, ki je že tudi uvedla preiskavo.

Iz Ptuj

Ptujski harmonikarji na turneji. Komaj je minilo nekaj mesecev, odkar imamo tudi v Ptuj skupino mladih harmonikarjev pod vodstvom učitelja g. Baše, pa se že upajo naši malčki pred javnost. Naučili so se v tem kratkem času kar 16 samih naših lepih narodnih pesmi, s katerimi bodo nastopili v nedeljo 17. t. m. v Vardzinu. G. Baša je vzgojil 35 mladih harmonikarjev, kar je za Ptuj vsekakor lepo število.

Najemnine v Ptuj. Prejeli smo zadnje čase se mnogo razpravja o vprašanju maksimiranja najemnin, ki so pri nas v primeri z drugimi mesti zelo visoke, ter ko da bi bilo potrebno, da se tudi že Ptuj vrstvi v I. dražinski razred. Najemnine so visoke, čeprav Ptuj nima vodovoda in zato v stanovanjih tudi ni oravh kopalnic in ne higijenskih stranišč. Enosobno stanovanje stane od 100 do 250 Din, dvosobno od 300 do 450 Din, trosobno do 700 Din. Poleg najemnine je treba plačevati še razne druge doklade gospodarja, kakor odškodnino za instalacijo elektrike, ki se vleče že v neskončnost. Največji balast pa je najeminski vinar, ki ga je običajno določila do 200 Din mesečne najemnine na 12%, od 200 Din dalje pa na 16%. Pri odmeri ni upoštevala, da mora vsak najnižji uradnik plačati mesečne najemnine najmanj 300 Din, poleg tega pa mora še občini plačati 16%. Mestna občina bi lahko ustrela najeminski vinar vsaj v tri razrede: do 200 Din 5%, do 300 Din 8% in do 500 Din 12%; kdor na si privoščni dražje stanovanje, tudi lahko plača do 16%. Vsekakor bo treba tudi v Ptuj urediti to vprašanje.

Krava mu je odtrgala dva prsta. Na pašu v Oblačku pri Juršinih je pasel krava pastir Horvat Vinko iz Oblačka. Na pašu si je ovil okoli roke vrv, na katero je bila privezana krava. Zvral pa je nenadno zbežljala. Sumej je bil tako silen, da je ubogemu fantu dobesedno odtrgala dva prsta. Moral je v ptujsko javno bolnišnico.

Kino bo predvajal v sredo in četrtek ob pol 21. film »Nedolžnost z dežele« z Enliechevo in Robertsom. Dodatek Ufin tednik.

Iz življenja na deželi

ZALOG. »Jutro« je že poročalo, da je občinski odbor na predlog člana občinske uprave g. Cirila Požarja imenoval I. namestnika staroste Sokola kraljevine Jugoslavije brata Gangla za častnega člana tukajšnje občine. Uprava občine je prejela te dni nastopno zahvalo SSKJ: »Prejel sem Vaše brzojavno obvestilo, da me je občinski odbor občine Pojja na seji 25. novembra lani imenoval za častnega člana poljske občine. Zavzel sem se ob tem poročilu, ker se ne zavedam nobenega dejanja, ki bi utemeljevalo to izredno mojo počastitev. Smatram, da ste s tem aktom svoje pozornosti hoteli naglasiti važnost in pomembnost sokolskega vzgojnega dela za vse naše državno in nacionalno življenje. V tem zmislu sprejemam to čast kot predstavnik jugoslovenskega Sokolstva in vam izrekam prisrčno in bratsko zahvalo. Želim občini, ki ji stojite na čelu, najboljšega napredka v vsakem oziru, pozdravlja vas z iskrenim sokolskim zdravilo I. namestnik staroste Gangel.« — Občinska uprava je izvolila za občinskega blagajnika Jermena Janeza. — Skupina bojevnikov iz Pojje je

prosila za podporo. Prošnja se je odklonila. Ni denarja. Samo ubogil — Strah Ivan iz Sostrega je prosil za dovoljenje izvrševanja pogrebnega podjetja. Ponudba se je odklonila, ker razmišlja o opravljanju tega podjetja zaloška gasilska četa. — Krajni šolski odbor v Zalogu je dal v smislu sklepa z dne 9. maja letos odstraniti raz šolsko steno ploščo, vzdano v šolski veži ob zgraditvi šole, ker je imela naslednji napis: »Zgrajena v letu 1910. ob 80-letnici Njegovega Veličanstva cesarja Franca Josipa I.«

Za povzdigo domačega gospodarstva

Ljubljana, 4. junija. Po Narodni odbrani pokrenjena gospodarska akcija »Svoji k svojim« se živahno razvija. S sodelovanjem raznih društev: kulturnih, socialnih, atanoskih, humanitarnih itd. se organizirajo komentari najvažnejšega sestavnega dela celotne akcije. Brez konzumenta se ne more niti povečati nakup domačega blaga, niti dvigniti produktivna domače industrije. Konzument je tisti, v žigar rokah je usoda našega producenta, konzument lahko prepreči odtok našega dinarja v inozemstvo, konzument je oni, ki z nakupom domačega blaga omogoča zaslužek našemu delavcu, našemu uradniku in vsem našim, ki pridejo le z izboljšanjem našega gospodarstva do svojega, čeprav skromnega kosčka kruha.

Koga ne boli srce, ko vidi sestradane in upadle obraze naših brezposelnih? Ne

GOSPODARSTVO

Nazadovanje trgovskih in obrtniških obratov

Zbornica za TOI je pravkar sestavila statistiko o gibanju trgovine in obrti v prvem letošnjem četrtletju, ki nam kaže, da je število trgovskih in obrtniških obratov v prvem letošnjem četrtletju še nagelje nazadovalo nego lani. Letos v prvem četrtletju je bilo novo prijavljenih samo 197 trgovskih obratov (lani v zadnjem četrtletju 166), odjavljenih pa je bilo kar 648 obratov (lani v zadnjem četrtletju 482), tako da se je letos v prvem četrtletju zmanjšalo število trgovskih obratov v Sloveniji za 451 obratov, dočim je lani v zadnjem četrtletju nazadovalo le za 316 obratov. Gibanje trgovine v zadnjem čas, nam kaže naslednja zanimiva primerjava.

Table with 4 columns: year, prijava, odjava, razlika. Rows for 1932, 1933, and I. četrtletje 1934.

Kakor nam kažejo gornje številke, je v I. 1932. številu odjav presegalo število prijav le za 452 obratov. Lani pa je nastopilo prav naglo nazadovanje in je število prijav precej nazadovalo pri znatnem povečanju števila odjav, tako da je v tem letu zabeležili nazadovanje za 1330 obratov. Letos v prvem četrtletju pa se je razmerje med prijavami in odjavami še poostriilo, kar vsekakor priča, da se naša trgovina nahaja v zelo težavnem položaju. Podrobna statistika nam kaže največje nazadovanje v trgovini z lesom, kjer je bilo pri samo 13 prijavah 69 odjav, tako da je zabeležili zmanjšanje trgovine z lesom za 56 obratov. Prav občutno je tudi nazadovale podzelska trgovina. Tako vidimo v trgovini z živino, nazadovanje za 20 obratov, v trgovini z deželnimi pridelki, z živili, senom in slamo, s semeni, z moko, sadjem, mlekom in perutnino, pri le 24 prijavah 109 odjav, torej nazadovanje za 85 obratov. Poleg tega pa beleži trgovina z mešanim blagom nazadovanje za 44 obratov. Branjarji je bilo odjavljenih 43, prijaviene pa so bile samo 3. Občutno je bilo tudi nazadovanje trgovine z vinom, pivom in žganjem, kjer je bilo 43 odjav in le dve prijavi. V sejarstvu smo imeli 37 odjav in nobene prijave. Agentur je bilo odjavljenih 13, pri 5 prijavah, avtotakšnih podjetij odjavljenih 22, prijavijenih 7, izvoščkov pa je bilo odjavljenih 12.

Enako poostritev opažamo tudi pri obrtniških obratih. V prvem letošnjem četrtletju

gre samo za našega ročnega delavca, ki ga onemoglega od trpljenja in pomanjkanja sploh ne moreš več ločiti od običajnega cestnega berača, gre tudi za veliko število onih, ki so preživeli svojo mladost v urednih gnotnih razmerah, ki so si a svojo bistroumnostjo in marljivostjo pridobili visoko izobrazbo, pa ne morejo danes najti zasluzka in so pahnjeni v brezposelnost in pomanjkanje.

Da poveča zanimanje za domače blago pripomore k zbolšanju našega gospodarstva, je založila Narodna odbrana v Ljubljani lične izvevne propagandne tablice za izlozbe, prodajne in obratne lokale, urade, pisarne, kavarne, restavracije in druge javne lokale, ki naj vidno nameščene pozivajo k nakupu domačega in svare pred nakupom tujega blaga.

Priročna slika predstavlja posnetek te propagandne tablice, ki je umetniško izdelana iz trpeznega kartona in okrašena z narodnimi motivi v več barvah. primerna za namestitev v vsaki izložbi in v vsakem obratnem lokalu. Tablice bodo prodajali člani Narodne odbrane po 30 Din za komad. Izkupiček bo porabljen za propagando te prenotrebne akcije, ki nam more edina nuditi dovoljno jamstvo za doseg onega uspeha, ki ji ga vsi želimo!

Je, da beleži že lepe raklinčke in fiksne prodaje tudi naša prva domača tvornica avtomobilov »Triglava«. Za razstavljene avtomobile te tvrdke vlada med našim najširšim občinstvom veliko zanimanje in beleži tvrdka poleg že sklenjenih kupčij veliko število resnih interesentov za to ceneno motorno vozilo. Nadalje je zabeležiti kupčije v kmetijskih strojih, v žimi, v židnih vložkih za tapetnike, v raznih predmetih za opremo stanovanja in v keramiki. Mnogo interesentov je tudi za predmete, razstavljene na oficijelni razstavi Grčije. Naši trgovci, ki se zanimajo za nemške izdelke in iščejo stike z nemškimi tvrdkami, pa se s pridom poslužujejo informacijskega biroja, ki so ga nemški industriji postavili na našem velesesju.

Naš velesesj se letos z uspehom poslužuje radia kot uspešnega propagandnega sredstva. Včeraj se je med 6. in 7. uro vršila napovedana radio-repartaža, pri kateri je kot konferencier fungiral g. Ferdo Delak, ki je imel intervju z direktorjem velesesja dr. Dularjem. Gospod direktor je na stavljeni vprašanja govoril o organizaciji našega velesesja in o propagandi, ki jo vrši naša velesesjska institucija v inozemstvu. Po končanem razgovoru je bila prirejena repartaja v paviljoni E, F in G.

Med razstavljalci prizijskih preprog na ljubljanskem velesesju je nastal prepir in polemika v časopisu. Uprava velesesja obzbuja, da je prišlo do tega osebnega in konkurenčnega konflikta

Stanje Narodne banke

V zadnji četrtini maja se je zlata in devizna pogodba Narodne banke povečala za 1.0 na 1868.4 milijona Din. Pri tem je zlati zaklad narasel za 1.4 milijona Din, devizne in valutne rezerve pa so nazadovale za 0.4 milijona Din. Devize, ki se ne vstjejo v podlago, so narasle za 0.9 na 43.7 milijona Din. Kakor običajno ob koncu meseca, je tudi ob koncu maja zaloga kovane denarja v srebru in niklju nazadovala, in sicer za 36.9 na 270.5 milijona Din. Menični portfelj se je dvignil za 1.1 na 1599.8 milijona Din, lombardna posojila pa so nazadovala za 1.7 na 236 milijonov Din.

Glede na konec meseca, ko je denarna potreba večja, se je obtok denarja od zanjega rekordno nizkega stanja dvignil za 49.3 na 4118.8 milijona Din (lani je znašal ob koncu maja 4453.4 milijona Din). Istočasno pa so se obveznosti na pokaz zmanjšale za 46.0 na 1135.4 milijona Din. Predvsem so se zmanjšale naložbe na žirovni račun, in sicer za 49.7 milijona Din. Obveznosti z rokom so nazadovale za 2.7 na 953.9 milijona Din. Razmerje kritja je ostalo nespremenjeno in znaša kritje v zlatu in devizah 35.55 odstotkov, v samem zlatu pa 33.61 odstotkov.

Gospodarske vesti

Nadaljnje nazadovanje kritja nemške marke. V zadnji četrtini maja je nemška Reichsbanka ponovno izgubila za 18.6 milijona mark zlata in deviz, tako da se je njena zlata in devizna podlaga skrčila že na 135.8 milijona mark. Kritje samega obtoka bankovcev je nazadovalo od 4.6 na 3.7 odstotka, kritje obtoka bankovcev in žirovni obveznosti pa od 3.8 na 3.5 odstotka.

Na žateškem hmeljskem trgu je bilo povpraševanje tudi: pretekli teden živahno in se cena gljole nadalje med 1500 in 1600 čeških kron za 50 kilogramov. Stanje novih nasadov je zelo neenako in nasadi silno trpijo zaradi suše, tako da so mmog hmeljarji primorani nasade celo umetno namakati.

Nevarnost carinske vojne med Avstrijo in Češkoslovaško. Ker Češkoslovaška ne kaže pripravljenosti, da bi sklenila med Avstrijo trgovinsko pogodbo na podlagi preferenc, obstoja nevarnost, da bo med obema državama prišlo do carinske vojne. V avstrijskih industrijskih krogih je postavljajo zahtevo, da Avstrija Češkoslovaški odpove pogodbo.

Uredba o organizaciji in kontroli izvoza lesa. Kakor poročajo iz Beograda, je strokovna komisija ministrstva za trgovino in industrijo in ministrstva za šume in rudnike končala svoje delo okrog projekta uredbe o organizaciji in kontroli izvoza lesa, tako da je prihodnje dni pričakovati, da bo ta uredba objavljena v »Službenih novinah«. Včeraj se je pričela na Dunaju redna seja Stalnega mednarodnega komiteja za les, na katerem se bo med drugim razpravljalo o vprašanju pristopa Francije v to mednarodno organizacijo. Našo državo bodo zastopali zastopniki Centralnega odbora, ker novi centralni odbor po uredbi o kontroli izvoza, ki bo šele objavljena, še ni osnovan.

Znaten dvig žitnih cen v Ameriki. Suša, ki vlada v ameriških žitnih pokrajinah je zavzela že tak obseg, da postaja nevarnost slabe letine od dneva do dneva večja. To se kaže tudi na žitnih borzah, kjer se cene v skokih dvigajo. Že v začetku preteklega tedna je notirala pšenica na chicagski borzi za junij 92.7 centov za bušelj. Ob koncu tedna pa je bil zabeležen nov skok in je cena prekorčila 100 centov. Včerajšnja poročila iz Chicaga pa navajajo že začetni tečaj 107.50. Enako se dvigajo tečaji v Kanadi, kajti na borzi v Winnipegu je bil v soboto zabeležen tečaj za junijsko pšenico 80 centov, včeraj pa je bil že 85.25. Prvotno je vladalo v Ameriki mnenje, da je dvigovanje cen v zvezi s spekulacijo, sedaj pa se je utrdilo prepričanje, da je haussa glede na katastrofalno stanje posevkov upravičena, zakaj v amer. žitnih pokrajinah, kakor tudi v kanadskih, je stanje izredno slabo. Suša traja dalje, poleg tega pa so se pojavile v velikem številu koblice. Mnogi so mnenja, da bo letina v Zedinjenih državah in v Kanadi komaj zadostovala za domače potrebe.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakani sprejema do 7. t. m. ponudbe glede dobave 2250 kg žičnikov, 300 komadov žag za kovino, 650 kg paljane žice, 500 komadov ključev za ključavnice, 2000 kg čistega ben-

ena, 5000 komad. azbestnih kolot, 5000 komadov klingeritnih kolot, 4000 kg masti za jameke vozilke in 10.000 kg portlandskega cementa, do 14. t. m. po glede dobave 2500 kg strojnega olja in 1000 kg cilindrskega olja. — Direkcija državne železarnice Vares-Majdan sprejema do 13. t. m. ponudbe glede dobave 15 m suknja, 800 komadov okovja za okna, 1000 kg pisane bombaževine, 200 kg bele bombaževine, 280 komadov spiralnih evredov, 1500 kg žičnikov. — Komanda pomorskega zrakovplovstva Divulje sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave lakasnega barv, cinkovega belila, barv, terpenitinskega olja, firneža, sikativa, kita, krede, mavca, kleja itd., do 20. t. m. pa glede dobave ročnih signalnih svetilk. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave okovja za vrata, okna in pohištvo, do 20. t. m. glede dobave 6000 komadov jelkene platinane žice za žepice in 2500 komadov kožic za žepice, glede dobave raznih ključavnic, okovja, ključev, šarnirjev, 200 kg transformatorskega olja; do 21. t. m. glede dobave medeninašnih ventilov, raznih žičnikov, do 29. t. m. glede dobave 340 kg bakrene pločevine, 400 kg bakra v palicah, do 1. julija glede dobave 3 zračnih ročnih vtaljak, 400 m ognjevarnih cevi in 1 termo-električnega pirometra. Vršile se bodo naslednje licitacije: 20. t. m. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 28.500 kg kromovega kartona, 2000 kg kromovega papirja, 2000 kg pergaminpapirja; 21. t. m. pri komandi granične trupe v Skoplju glede dobave 2700 kom. ščetk, 1500 kg melet, 200 kg olja za mazanje tal, 50 kg masti za parkete, 100 steklenice eidola in 100 kom. grafitu za peči.

Borze

4. junija. Oficijelni tečaj deviz na ljubljanski borzi kažejo majhna ostajenja na Berlin, Newyork, Pariz in Prago. Trat pa se je dalje okrepil. Drugo neizpremenljivo v privatnem kitingu je notiral avstrijski šilling v Ljubljani 9.33—9.43 in v Zagrebu se je zaključil po 9.2850. Agleški funti so se trgovali danes v Zagrebu po 253.96 (v Beogradu so notirali 253.20—254.80), grški boni pa po 32.50. Španske pesete so se zaključile v Zagrebu po 6.39.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda okrepila. Trgovala se je po 301 in 304. 7% investicijsko se je trgovala po 70 (v soboto 71) in 8% Blair po 59 (v soboto 57.75).

Devise

Ljubljana. Amsterdam 2309.85 — 2321.21, Berlin 1330.14—1340.94, Bruselj 796.91 do 800.85, Curih 1108.35—1113.85, London 172.52—174.13, New York 3383.28—3411.54, Pariz 224.74—225.86, Praga 141.79—142.65, Trtat 294.35—296.75 (premjia 28.5%). Avstrijski šilling v privatnem kitingu 9.33 do 9.43.

Curih. Pariz 20.28, London 15.0500, Newyork 307.875, Bruselj 71.8750, Milan 26.7250, Madrid 42.05, Amsterdam 208.35, Berlin 120.05, Dunaj 72.95 (57.15), Praga 12.80, Varšava 58.05, Atene 2.90, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Dunaj (Tečaj v priv. kitingu). Beograd 10.56, London 27.41, Milan 46.69, Newyork 538.59, Pariz 85.38, Praga 21.78, Curih 175.07, 100 S v zlatu 128 S pap.

Elekti

Ljubljana. Vojna škoda 303 — 305, 7% investicijsko 71 den, 8% Blair 58 — 59, 7% Blair 52 — 53, 7% Drž. hipotekarna banka 65 den, 4% agrarne 96 den, 6% beguške 54 den., Kranjska indestrijska družba 250 blago.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 303—303.50, za junij 302 denar, za julij 301 denar, za september 301 do 302, 7% investicijsko 71—72, 4% agrarne 37 denar, 7% Blair 53—53.50, 8% Blair 59 do 60, 7% posojilo DHB 65.50 denar, 6% beguške 54—54.75; delnice: PAB 215 do 216, Sečerana Osijek 150 blago, Trbovlje 90 blago, Isis 20 blago, Impex 50 denar.

Beograd. Vojna škoda promptna 305.5 in 305 zaključka, za september 304.50 do 306, 7% investicijsko 71 zaključek, 4% agrarne 37—38, 6% beguške 54—54.50, 8% Blair 58.25 zaključek, 7% Blair 52.75 zaključek, 7% posojilo DHB 66 zaključek, Narodna 4050 ponudba, PAB 213.50 do 215.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadrin 112.55, Ruše 7, Trbovjska 9.70, Alpine-Montan. 10.50, Sečerana 16.

Blagovna tržišča

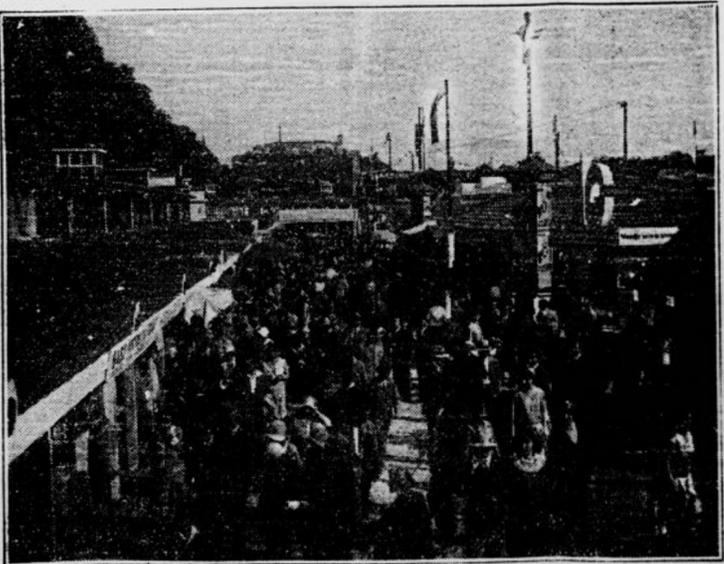
LES. + Ljubljanska borza (4. t. m.): Tendanca za les mlacina. Elkesektivni nakup: 100 stotov zdravega, rešetavnega, suhega činkvatina,parietata, Jarse-Mengeš. Plačljivo 30 dni de dato fakture. Cena za 100 kilogramov 180 Din.

ZITO. + Chicago (4. t. m.) Začetni tečaj: pšenica: za julij 107.60, za september 106, za december 110.76.

+ Winnipeg (4. t. m.) Začetni tečaj: pšenica: za julij 85.25, za avgust 87.50. + Ljubljanska borza (4. t. m.) Tendanca za žito izredno čvrsta. Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): pšenica (po mlčevski tarifi): baška, 79-80 kg po 187.50 — 190; baška, 80 kg, po 190 do 192.50; koruza (po mlčevski tarifi): popolnoma suha e kakovostno garancijo za maj 135 — 137.50; moka: baška »0« po 285—290, banatska 292.50 — 295.

+ Novosedska blagovna borza (4. junija): Tendanca stanovitna. Promet srednji: Pšenica: baška, okolica Novi Sad, srednjebaška, gornjebaška in slavonska 117.50—120; baška, gornjebaška 115 do 117.50;baška potiska 120—122.50; baška ladja Tisa 125—127.50; baška, ladja Begej 122.50—125. Ove: baški, sremški, banatski in slavonski 95—97.50. Turščica: baška in sremška 82—84; baška okolica Sombor 83—85; banatska 80—82; sremška, parietata Sid 84—86; baška, ladja Begej 83—85; baška ladja Tisa in Dunav 84—86. Moka: baška in banatska »0« in »0g« 190—210; »2« 170—190; »5« 150 do 170; slavonska »0« in »0g« 190—200; »2« 170—180; »3« 150—160; »6« 130—140; »7« 105—115; »8« 100—105. Otrubi: baški in sremški 90—95; banatski 87.50—92.50; baški ladja 100—102.50. Fitol: baški in sremški 130—132.

+ Budimpeštanska terminska borza (4. t. m.) Tendanca slaba. Promet živahen. Pšenica: za junij 14.10—14.12, za oktober 16.64—16.65, Rž: za junij 7.73—7.46, za oktober 11.43—11.46. Turščica: za julij 12.36—12.40, za avgust 12.60—12.65.

Vrvenje na razstavišču velesesja pred paviljoni ob Celovski cesti

Umetno žito

Križanje divje trave s plemenito pšenico

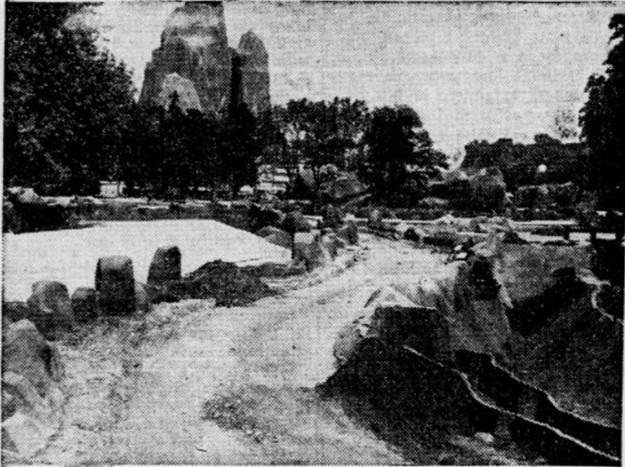
Na Dunaju se odpravi danes v Državnem muzeju vrlo zanimiva razstava dela in uspehov znanega raziskovalca dednostnih zakonov in gojitelja rastlin, vseučiliškega profesorja dr. Ericha Tschermaka.

Prof. Tschermak se je proslavil že leta 1900, ko je na novo odkril Mendelejevo dednostno teorijo in jo eksperimentalno izgradil. Poseben sloves so mu prinesla tudi za prakso nad vse važna križanja med kulturnimi in divjimi oblikami naših žitnih

vrst. Svoje prve zadevne uspehe je demonstriral že na prvem mednarodnem kongresu za dednostno biologijo v Berlinu, kjer so zbudili med strokovnjaki vsega sveta veliko pozornost.

Po šestnajstletnih neplodnih poskusih mu je končno uspelo, da je vzgojil križanca iz divje trave egilopsa in plemenito pšenico, ki je ostal po nadaljnjem gojenju tudi konstanten. Ta uspeh je bil važen tudi iz tega razloga, ker je pripomogel k rešitvi vprašanja o izvoru naše pšenice. Tschermak je prvi pokazal, da ima ta žitna vrsta več divjih prvotnih oblik, česar po filološko-zgodovinski metodi doslej ni bilo mogoče dognati. Tudi njegove gojitve rži, čiste pšenice, ovsu in stročnic so po svetu vzbudile veliko zanimanja, a na razstavi bo videti tudi križanca med pšenico in ržo, ki se v praksi pravkar dobro obnaša. Med drugimi stvarmi bo pokazala tudi razne novosti v področju gojitve cvetlic, n. pr. umetne križance med kultiviranimi in divjimi trobenticami.

Nov živalski park v Parizu

V Vincennesu pri Parizu so otvorili te dni nov živalski park, ki šteje nad 10.000 živali

V oblasti razbojnikov

Sven Hedín med dvema kitajskima ognjema

Iz Karla na Kitajskem je te dni prispele v Stockholm brzojavke švedskega raziskovalca dr. Svena Hedína. Raziskovalec, od katerega že delj časa ni bilo glasu, naznanja, da je bil s svojim spremstvom nekaj časa v oblasti uporniških kitajskih čet in banditov. Šele na velikonočno nedeljo so ga regularne čete kitajske armade osvobodile iz robstva. Nastopil je takoj potovanje proti Lognorju.

Po vsebini brzojavke sodeč, je naravnost čudežno, kako so ušli člani Sven Hedínove ekspedicije smrti. Raziskovalec je bil na potu že od oktobra, in to po nalogu nankinske vlade. Spremljala sta ga dr. Hummel in Bergmann, sinova misionarjev Söderblom in Vidare ter nekaj kitajskih kažipotov

Sporočilo Svena Hedína javlja, da je raziskovalec s svojo odpravo zašel v vrtnice vojnih zmed v azijskem ozemlju. Uporniške čete so ga ponovno obstreljevale, slednjic pa je padel banditom v roke. Ti in nastrotniki čet kitajske vlade so si ga izposodili za neverjetno igro. Ko so oddelki regularne vojske jeli napadati nasprotnike z letali za bombardiranje, so banditi in vojaški uporniki izpostavili ekspedicijo Svena Hedína najhujšemu bombardiranju. Šestnajst dni je trajala ta bitka med vladnimi in protivladnimi četami in ves ta čas je visel Sven Hedín s svojimi spremljevalci med življenjem in smrtjo. Šele po porazu nasprotnikov, mu je zasijala svoboda in je mogel nadaljevati svojo začrtano pot v osrčje Azije.

Rdeči krvnik umrl od lakote

Mož, ki je obesil 937 ljudi

V nekem majhnem ukrajinskem selu so pred kratkim pokopali moža, ki je igral od l. 1910 do 1920 veliko vlogo v ruski zgodovini. Pisal se je Filipjev. Časih je slovel širom Rusije. Nihče ni bil si utegnil predstavljati, da bo njegov konec tako bešen in reven.

Stara, caristična Rusija ni poznala smrtnih kazni za kriminalne čine, ne pa za politična dejanja. Pod carjem Nikolajem II. so se politični atentati silno pomnožili. O tem priča že samo življenje Filipjeva, ki je spravil na drugi svet 937 atentatorjev. Vse njegove žrtve so bile obsojene na najhujšo kazen, t. j. v smrt na vešalih.

V letih 1910 do 1920 je imel ruski državni krvnik polne roke dela, da bil je tako zaposlen, da si je moral celo preskrbeti pomočnika, ker ni sam bil kos takšnim raporom, kakršnih so od njega zahtevali oblasti. V marcu 1917, ko se je sesula caristična stavba, je seveda Čeka prevzel ves krvniški inventar, saj je delala z istimi sredstvi kakor prejšnja caristična tajna policija.

Filipjev je dotlej poslal na drugi svet 128 političnih zločincev. Ena najbolj znanih usmrtitev Filipjeva je bilo obesenje

Zamujena zmaga

Nadvojvoda Jožef je imel te dni pri odkrivanju vojaškega spomenika na Schwabenbergu značilen govor. Omenil je, da se je pred tremi leti v Napoliju sestal z Aotskim vojvodo, ki je v svetovni vojni povejeval oddelek, ki so stali nasproti armadi nadvojvode Jožefa. Če bi bile avstrogrške čete pri Monte Bellu v ofenzivi junija 1918 napravile le še majhen sunek, bi bil Aotski vojvoda dal povelje za umik. Italijanska vojska bi se bila tedaj umaknila še globlje v Italijo, avstrogrška vojska pa bi bila dobila bitko. Nadvojvoda pravi, da je ta sunek izostal samo zaradi tega, ker niso imeli v avstrijskem zaledju dovolj trenja in municije, ki bi sledila četam.

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ

da zastopa inomoški filolog prof. Kalinka naziranje, da »Ilijada in »Odiseja«, čijih avtorstvo pripisujejo Homerju, nista delo enega samega človeka, marveč kompilaciji kolektivnega izročila;

da je grška vlada objavila protikomunistično obznanje, ki določa, da se morajo komunisti zapreti v koncentracijska taborišča na samotnem otoku Gavdosu, politični osumljenci pa v Akronaupuliju;

da je umrl v Los Angelesu najimovitejši Indijanec Jackson Barnett. Njegovo truplo so našli v cunjeh oblečeno na razkošni postelji v Barnettovi vili;

da je disciplinarni odsek zbornice francoskih odvetnikov izključil iz svojih vrst odvetnika Andreja Hesséja zaradi zvez s Staviskym, bivšega notranjega ministra Frotta, ki je povzročil februarске nemire v Parizu, pa so suspendirali od izvrševanja odvetniške prakse za pol leta.

Deset zapovedi za lepoto

Karol, znani ameriški strokovnjak za žensko lepoto, je objavil te dni deset zapovedi, ki naj si jih vsaka ženska dobro zapomni:

1. Ne podcenjuj in ne precenjuj svoje lepote.
2. Ne zabavaj se preveč, nič ne umičuje zdravja in lepote v takšni meri kakor prevelika zabaveželjnost.
3. Bodi zmerna v jedi in pijači.
4. Ne poroči se prekmalu. Materinske in gospodinjske dolžnosti so za mlad organizem pretežke.
5. Izogibaj se tobaka in alkohola.
6. Ne poiščaj prilžovanja. Samozavest je često sovražnik lepote.
7. Ne uganjaj preveč sporta, ki premočno razvija mišičevje in jemlje ženskemu telesu nežno harmonično linijo.
8. Ne obupaj, ko pride starost, starij se z dostojanstvom in ne delaj se smešno. S 40. letom ne hoti veljati za 18letno.
9. Ne barvaj si las. Skrbi za zanje, a prepustaj barvanje naravi, ki sama najbolje ve, kaj ti pristoji.
10. Ne šminkaj se.

Lloyd George - gasilec

Angleški državnik Lloyd George se je te dni izkazal odličnega gasilca. V Surreyu, kjer ima idejni vodja angleških liberalcev hišico, je začel goreti na polju. Ogenj se je tako širil, da je zajel ozemlje šestih četvrtin milij površine. In ker imajo na Angleškem veliko sušo ter pomanjkanje vode, so dale vojaške oblasti na razpolago tisoč vojakov, da bodo gasili požar. Tudi Lloyd George se je ob tej priliki vstrelil v gasilske vrste in je gasil pet ur, dokler ni bil ogenj lokaliziran.

MNOGI NE VEDO...

da imajo osebe z bolnim želodcem zelo prefinjen tipični čut;

da dobe paradizniki najlepšo rdečo barvo tedaj, če niso izpostavljeni prevročim sončnim žarkom;

da je mogoče kri egiptovskih mumij prav tako natančno preiskati kakor kri živih ljudi;

da so ljudje že v dobi trojanske vojne bili prepričani o preobljudenosti zemlje.

Kopalna obleka

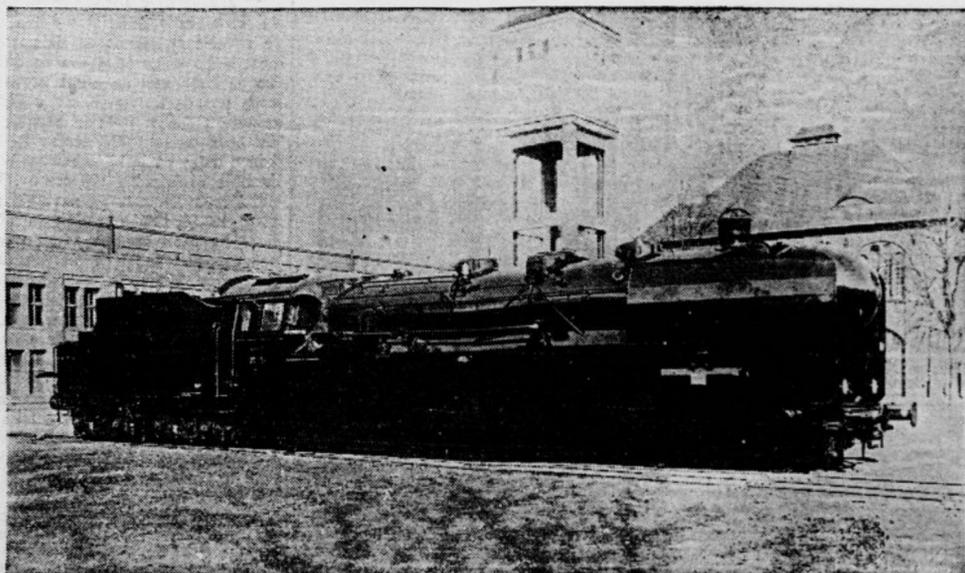
za vroče poletne dneve

mladega visokošola Kaljajeva, ki je bil vrgel bombo na velikega kneza Sergeja Aleksandroviča in ga ubil. O zadnjih urah tega atentatorja poroča Filipjev v svojem dnevniku naslednje: »Takšna stvar se menda še nikoli ni primerila. Vdova velikega kneza Sergeja, sestra carice, ki so jo bošiševiki pozneje umorili, je obiskala zločinca in se je z njim dolgo razgovarjala ter molila. Obljubila je Kaljajevu pomilostitev, pod pogojem seveda, če podpiše proročno na carja. Toda fanatični atentator je ljubeznivo ponudbo velikaševke vdove odklonil.«

Z boljševisko vladavino so nastopili za Filipjeva grozni časi. Dela je imel toliko, da so ga morali l. 1920 zapreti v blazinico, ker se mu je zmešalo od strašnih vtisov pri krvavem krvniškem rokodelstvu. Pozneje se mu je um zopet zjasnil in so ga izpustili iz blazinice. Tedaj je zavzel drugo ime, ker so ga ljudje pod starim zaničevali. Šel je v Ukrajino in se tam naselil med kmeti. Toda tu je prišla nadenj pošast lakote. Kot ubog norec je sklenil svoje življenje. Ena zadnjih opazk v njegovem dnevniku se glasi: »Postanal sem se in nisem več za to, kar sem opravljal nekoč. 937 ljudem sem končal življenje. To je grozno...«

Se grozovitejša od tega pa je bila smrt, ki je pobrala tega človeka ravno v času, ko si Rusija toliko obeta od raznih petlekt...

Aerodinamična lokomotiva

V Nemčiji z uspehom preizkušajo lokomotive z aerodinamičnim profilom. Ti hlapecji imajo mnogo večje brzino od teh, ki so bili dolelej v prometu

Vodja „Čeljuskincev“ v Parizu

Profesor Šmit, vodja znanstvene ekspedicije »Čeljuskinca«, ki je letos 13. februarja doživel ladjem v Beringovi ožini, je prošil teden prišel v Pariz. Pripeljal se je iz Amerike v Cherbourg. Na pariški postaji ga je sprejelo osobe ruskega poslanstva v Parizu ter skupina mladih Rusov, ki so ga navdušeno pozdravljali. Šmitom je prispel tudi letalec Ušakov. Oba ostaneta nekaj dni v Parizu, nato bosta odpotovala naprej v Moskvo

Fotografirajoči samokres

Razbojniki so se vjeli v lastno past

Chicaški draguljar Brewster je pred nedavnim prodal svojo trgovino in stopil kot velebogati človek v pokoj. Obdržal je samo svojo zbirko dragocenih demantov, med katerimi cenijo samo enega na 60.000 dolarjev.

Te demante je hranil doma v jekleni blagajni in nanjo se je spravila te dni štiričlanska gangsterska tolpa, ko je bil Brewster nekje na potovanju. Svarilna naprava v blagajni je dajala med njihovim delom, ne da bi za to vedeli, znamenja in se preden so delo končali, je vrtila v hišo policija. Nastal je kratek spopad s samokresom.

kresi, a se je vioničem poseredilo, da so ušli.

Druga dne je enega izmed vioničev spoznal v nekem javnem lokalu neki detektiv in ga aretiral. Mož je ogorčeno protestiral in skušal podati svoj alibi. Toda na policiji so mu prijazno pokazali fotografijo, ki ga kaže s kadečim se samokresom pred blagajno. Eden izmed policistov je bil opremljen z novo iznajdbo, s samokresom, ki ima v sebi avtomatično delujoč miniaturni fotografski aparat. Ta aparat fotografira ob vsakem strelu moža, na katerega je samokres naperjen.

S taščo so ga oženili

Usodne posledice formalne pomote v poročnem uradu

Na svetu se že dogajajo časih stvari, da jih človek tudi pri najboljši volji ne more preprečiti. Francoz Henri Garat je zaradi tega malone obupal.

Garat iz Arrasa je stopil pred par tedni s svojo mlado nevesto Yvonne Loumerjevo na občinski urad, da bi uredil formalnosti za poroko. Dva tedna pozneje je prišel po dokumente. Ko je pri poročni ceremoniji Garatu in njegovi nevesti magistralni uradnik čital imena in formule, sta bila tako razmišljena, da sta vsemu priklimala. Saj so bile to gole formalnosti! Nu, ampak prav pri teh formalnostih se je zgodila pomota.

Uradnik, ki sklepa zakone, je zamenjal z imenom neveste ime njene matere in zabeležil v matriko poleg Garata ime njegove tašče. To napako je ponovil tudi na vseh izkazilih, ki jih je napisal za mladega moža. Garat je debelo pogledal, ko je videl črno na belem, da so ga oženili s taščo. Protestiral je proti temu in zahteval, da se napaka popravi. Toda zaman! Simel je šimel in obdržal je prav kljub temu, da je bilo vsem jasno, kje je storil napako. In tako se je zgodilo, da je Garat oženjen nemestu s svojo ženo s svojo taščo. Pritožil se je zaradi tega na višjo instanco, in če mu ta ne bo sodila milejše kakor uradnik, ki sklepa zakone, bo imel taščo za ženo do smrti.

Capablanca bi se rad pomeril z Aljehinom

Argentinska šahovska zveza je nastovila na svetovnega šahovskega prvaka dr. Aljehina vprašanje, da-li bi igral v Buenos Airesu s Capablancou za svetovno prvenstvo. Do tega boja pa brzokone še ne pride letos, ker mora Aljehin igrati najprvo s holandskim mojstrom dr. Euwejem. Ta turnir bo finansiral, kakor poročajo, holandska šahovska zveza.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Registracija ruskih pisateljev

Organizacija ruskih pisateljev je izvedla novo registracijo vseh sovjetskih književnikov. Maksim Gorkij je bil vpisan kot prvi in dobil pisateljsko izkaznico, ki nosi št. 1.

VSAK DAN ENA

Abraham a Santa Clara je igral v du-najski dvorni družbi veliko ulogo. Nekoč pa je v propovedi z lece le šel predaleč. Grmel je proti lepitm Dunajčankam z besedami: »Te naše dame niso vredne niti toliko, da bi jih vrag pobral!« Ta izbruh je bil sporočen na najvišjem mestu in slovit pridiigar je dobil mágijaj, naj popravi svoj izpad proti lepemu spotu. Naslednjo nedeljo se je opravičil v cerkvi pred poslušalci takole: »Kar se pa Dunajčank tibe, moram reči, da že zaslužijo, da jih vzame hudčič«

VSAK DAN ENA

Zobje »Kaj večkrat ponoči škipetate z zobmi?« »Ne, gospod zdravnik, vsak večer si jih vnamam ven, da se čez noč močijo v vodi.«

Žena v poklicu

Tudi letos so nam ženske priredile učinkovito, pestro in poučno razstavo na velesajmu

To je naslov 4. gospodinske razstave, ki jo je priredila Zveza gospodinj na velesajmu.

Kaj je dalo Zvezi pobudo za to razstavo? Čedalje bolj pogosti so bili primeri, da so matere, ki so se oglašale v zvezi gospodinski posvetovalnici, s skrbjo stavljale vprašanje: »Kam naj vžolam svojo hčerko, da pride bolj zanesljivo in čimprej do kruha?« Vestna svetovalka je stala naenkrat pred novo nalogo: poizvedeti je bilo treba, kateri poklici so manj prenatrpani, odnosno, kje je manjša brezposelnost, kakšna predizobrazba je potrebna za ta ali oni poklic, kateri poklic ima vsaj za bodočnost vedno izgleda. In tako so gospodinjke sklenile, prikazati zbrane podatke našim ženam v posebni razstavi.

Težišče razstave je gotovo v statističnih podatkih, ki opozarjajo mnogo povedo. Žal, da niso bolj popolni, zlasti pa, da ni statistično prikazana tudi brezposelnost žena v posameznih poklicih. To bi bil razmeroma najboljši kazalnik za matere, oziroma njihove hčerke. Toda to in še mnogokaj drugega se bo še dopolnilo, začetek je za kratko dobo, ki so jo imele prirediteljice na razpologo za zbiranje materiala, vendarle prav zadovoljiv.

Posebno zanimiv pogled nudi tabela: ženska zaposlenost v obratih in odstotkih. Tu je povsem dočeno prikazano, da je žena proučila v večjem številu v tiste delovne panoge, kjer delo bolj odgovarja njeni telesni konstituciji. Tako je na pr. pri visokih zgradbah zaposlenih 98,40 odstotkov moških in le 1,60 odst. žensk; v javnem prometu 91,04 odst. moških in 8,96 odst. žensk. Razmerje med zaposlitvijo moških in žensk je prikazano v 28 delovnih področjih in je zanimivo primerjati, kako število zaposlenih žensk narašča, čim prihaja na vrsto za poselitev, ki zahteva manjši fizičen napor. Tako se proti koncu številčno razmerje med moškimi in ženskami menja; na pr. v gostinstvu in kavarniški obrti je že samo 29,72 odst. moških, a žensk je 70,28 odstotkov, v gospodinjstvu pa so moški zastopani z 2,93 odstotkov, ženske pa z ostalimi 97,07 odstotkov. Poleg statistike v odstotkih prikazuje posebna tabela tudi zaposlenost žen po starostnih skupinah (od 14. do 82. leta) po posameznih delovnih panogah. Koliko povedo te suhe številke! Ko čitaš, da je v starosti od 73 do 77 let, še 22 žen v gospodinski službi (kot postrežnice, služkinje itd.), 3 v gostinstvi, 3 v trgovini, 1 v kovinski industriji, 1 pri delu, ki ga združijo v kategorijo »kamenje in zemlja«, a 16 žen celo v starosti od 77 do 82. leta po raznih delovnih panogah — ali ti ne vstane pred oči uvel in izgaran obraz, ki zahteva miru in odpočitka? Toda kam potem, ko se je žena popolnoma izčrpal, če nima svojcev? Tu se takorekč vsili novo problem, nova zahteva, od katere žene ne bi smele odnehati: tako starostno zavarovanje za žene, da bodo dostojno človeka lahko preživele starost, za onemogle in izčrpane pa tudi domove. Danes pri nas starostno zavarovanje za delavce še ni upejvalo, tobačne delavke, ki spadajo pod državni monopol, dobe po štiridesetletnem delu 300 dinarjev mesečne pokojnine.

Enake misli vzbujajo tudi pogled na oddelek gospodinskih pomočnic, teh najbednejših članic velike delavske družine. Slika pokojne Skrinjarjeve, ki se je med Slovkami prva zavzela za svoje sotrpinke, knjižica o poselskem redu, nekaj fotografij, zvezki strokovnega glasila »Gospodinska pomočnica«, pravila organizacij — v vsem tem čitaš lep kos zgodovine o prebujanju smisla za skupnost, za organizacijo tudi pri teh ženah, ki so v tem pogledu najbolj z ostale. O tem pričajo naslednje številke: vseh gospodinskih pomočnic je v dravski banovini 8400, od teh jih je organiziranih v Zvezi gospodinskih pomočnic približno 200, pri Poselski zvezi je plačujočih prav tako nekaj okrog 200, dasi je vpisanih približno 2000, v Zvezi hišnih poslov jih je približno 100. Torej 500 od 8400!

Društvo diplomiranih babic je v posebnem oddelku prav razvidno prikazalo razvoj tega važnega poklica v dravski banovini, kjer deluje približno 1000 do 1100 babic. Po številu pa je — kakor je razvidno iz diagramov — še zelo nesorazmerno porazdeljeno na mesto in na deželo, tako da je zlasti v večjih krajih preveč babic, v manjših pa premalo. V mestih pride na eno babico komaj po en porod, kajti večina žen gre roditi v bolnice. L. 1928 je bilo na pr. v ljubljanski bolnici 900 porodov, l. 1933 pa že 1900, dasi je bilo število porodov v splošnem nižje. Torej je kriza tudi v tem opravilu.

Eden najmlajših ženskih poklicev, kateremu se pa naša dekleta že pridno posvečajo, je poklic zasčitnih sester, ki obstoja pri nas 10 let. Na tabeli s podatki je napisano najprej, da je treba za ta poklic mnogo požrtvovalnosti in ljubezni do bližnjega.

Prav dobro je prikazana statistika o ženi v pedagoških poklicih. Posebno zanimive so tabele, ki predočujejo razvoj in sedanje stanje gospodinskega šolstva ter možnosti, ki se odpirajo absolventinjam tega šolstva. Izmed strokovnih sol je najbolj zanimiva državna tekstilna šola v Kranju, ki pa izkazuje ob koncu dveletnega obstoja samo eno učenko. To je gotovo zaradi tega, ker je ta industrija pri nas še nova. Potrebno bi bilo sedaj matere opozoriti na to novo možnost, ki se odpira njihovim hčerkam. Na razstavi so razvidni v posebnem poročilu vsi podatki za sprejem v to šolo.

Statistika, ki prikazuje ženo v različnih obrtih, kaže, da zavzemajo šivlje najvišje število: 2262, dočim je modistk samo 111, v drugih obrtih pa znatno manj. Celo dimnikarsko obrt izvršuje 13 žen. Zelo pregledna je statistika o državnih uradnicah in nameščenkah ter o ženi v akademskih poklicih. A tudi tu ni razvidno, katere panoge izkazujejo večjo brezposelnost. Zanimiv je pogled na tabelo, ki prikazuje žene, ki se samostojno udeležujejo na gospodarskem polju. Samostojnih trgovcev vseh vrst je preko 4500, samostojnih gostinstvar in hotelir je pa 1637.

Posebno poglavje pa tvori naša hišna, ali tako imenovana domača narodna obrt, ki živi še v nekaterih naših krajih iz tistih dob, ko je cvetelo obrtnišvo in rokodelstvo, predno je zagospodoval stroj. Cipele in vezenje iz Poljanske doline in iz Dobrove so posebno dobro zastopane. Toda v teh res lepih izdelkih se skriva mnogo bede naših kmetič. Kako boren zaslužek jim donaja 10 in 12 urno delo za 10 dinarjev! Pa so še vesele, če morejo prodati. Če greš skozi železnice, te kar obsujejo s ponudbami prid-

ne klekljarice, ki sede ves dan pred hišo, sklojuje nad delom. Od malih deklic do sivolasih mamic vse si skušajo pomagati s klekljanjem. Žene iz Dobrove pri Ljubljani so pa vezile ter so poslale tudi prav lepa dela. Mnoge od teh vezil preživljajo celo svojo družino z možem vred, če je brezposeln.

S slikami so zastopane nekatere naše umetnice ter literatke s svojimi deli. Razstavo poživljajo dela zastopnic nekaterih obrti, med katerimi je gotovo najbolj zanimiva absolventinja vezenja na umetniško obrtni šoli v Pragi, g. Demšar Marjana.

Mnogokaj je še zanimanja vredno, toda moji namen ni, razstavo opisati, temveč samo opozoriti na nekatere značilnosti, na nekatere, komaj naznačene probleme, ki jih obsega pojem »žena v poklicu«.

Ali je dosegla razstava svoj namen? Ali je odgovorila materam na njihovo vprašanje: kam s hčerko?

Prirediteljice imajo vsakega priznanja vredno zaslugo, da so prve zbrale toliko gradiva o naši delovni ženi, kakor ga do sedaj še nikdar nismo imeli skupaj. Prav to, da so to gradivo skušale grupirati, jim bo pokazalo pot za nadaljnje delo, ki bo te začetke gotovo prav lepo spopolnilo, poleg tega pa odprlo nove smerice za delo v dobrobit naši poklicni ženi. Toda odgovor na vprašanje: kam s hčerko, ne more dati danes nobeno statistično gradivo, nobena razstava. Dočim se žene trudijo, odpreti mladini nova pota za zaslužek, zapirajo drugi dekletom pot v šole, pot do izobrazbe, ki je osvetljeni pogoj za poklicno udejstvovanje. Ko hočejo žene prikazati svojo sposobnost v poklicih in vseh mogočih delovnih panogah, ji drugi odrekajo pravico do enakega plačila za enako delo. Ko mnoge preživljajo z delom svojih rok svoje družine, jim drugi ključje: ženske odjedajo moškimi kruh! To je kruta borba za ženo; potreba sama pa jo bo prisilila, da bo vztrajala.

Sport

Otvoritvene kolesarske dirke na Hermesu

Agilni železničarski sportni klub Hermes je v nedeljo otvoril novo, preurejeno dirkališče, ki ustreza sedaj mednarodnim predpisom in bo gotovo prej ali slej torišče velikih kolesarskih in motociklističnih prireditev v zaprtem prostoru. Lep poset občinstva je bil dokaz, da so se začeli prijatelji sporta polagoma spet zanimati za to sportno panogo, ki so jo zdaj izvajali dirkači samo na cestah, kar pa gledalcu ne nudi niti oddelke toliko užitek.

Bogati spored se je končal z naslednjimi rezultati:

V finalu glavne dirke na 5 krogov (krog meri 427 m) je startalo 10 dirkačev. Vrstni red na cilju je bil: 1. Rozman (Zel., Mb.), 2. Grabec (Primorje), 3. Avbelj (Hermes), 4. Trobec (Sora), 5. Gatterning (Gradec). Dirkač Valant z Jesenic je bil dikvalificiran.

V dirki juniorjev na 3 kroge so se med 17 dirkačev uvrstili kot: 1. Hamberger, 2. Kalan (oba Hermes), 3. Rozman (Primorje), 4. Kogler (Maribor).

V izločevalni dirki je nastopilo 16 dirkačev, ki so se kvalificirali takole: 1. Rozman (Zel., Mb.), 2. Močnik (Sora), 3. Gregorčič (Prim.).

Namesto seniorske dirke je bila klubska dirka Hermežanov s 7 dirkači, ki so vozili: 3 kroge, in sicer: 1. Kačič, 2. Avbelj, 3. Kalan.

V handicap-dirki na 10 krogov je startalo 13 dirkačev. Končni rezultati so bili: 1. Gatterning (Grad.), 2. Gregorčič, 3. Stirn (oba Prim.), 4. Močnik (Sora), 5. Jeras (Prim.).

Dirka z motornim vodstvom na 25 krogov je prinesla naslednji končni izid: 1. Grabec (motovozak Stepančič), Prim., 2. in četrt kroga pred naslednjim: 2. Kalan (motor Jeločnik), Hermes; 3. Gartner (motor Skopec), Ljubljana. Četrti par Avbelj — Zanoškar je po 7. krogu odstopil.

V tolažilni dirki na 5 krogov je bilo 9 dirkačev, med katerimi so prešli darilo oz. kolajne: 1. Klopčič (Herm.), 2. Gojob, 3. Mravlje (oba Prim.).

Darila in kolajne so prireditelji zvečer s primerno svečanostjo razdelili pri Keršiču.

Mladinski plavalni tečaj

Kakor vsako leto priredi tudi letos SK Ilirija mladinski tečaj. Sprejemali se bodo dečki in deklice v starosti od 8 do 14 let. Tečaj se bo pričel v ponedeljek 11. t. m. ob 10. Prijave sprejema ključar v kopaljšču od petka 8. t. m. do vključno sobote 9. t. m. Prijavnina znaša Din 6.— Vstopnina na kopaljšče vsakekrat 2 Din. Neplavalci se to pot ne sprejemajo v tečaj!

V nekaj vrstah. Brazilci, ki so v nedeljo s čudno razliko starih golov izgubili tekmo z našo reprezentanco v Beogradu, igrajo jutri zvečer v Zagrebu proti Gradjanekmu. »Purgerjer« se bodo za to tekmo okrepili z Bl. Marjanovičem in Arsenjevičem (BSK), Radovnikovičem (iz Hajduka) in Medaričem (iz Haška). — Drugorazredna prvenstvena tekma med Domžalami in Slogo v Domžalah se je končala s 6:5 (5:2) za domače. Sloga je nastopila kot favorit. Tekma, v kateri je deževalo golov, je bila živahna in zanimiva. Domžalci, ki so imeli v Feliks Cerarju zelo uspešnega igralca, so vodili že s 5:1, toda po odmoru so močno popustili, tako da je Sloga celo izenačila na 5:5. Končno so Domžale po lepem centru Janežiča dosegle zmagoosni gol. Pri Slogi je bil najboljši igralec vratar Lipovšek, pri domačih pa poleg Cerarja še Janežič in Može med krilci. Domžale so odigrale zadnjo prv. tekmo in imajo šest zmag in dva neodločena rezultata. — ZSK Hermes nas prosi za ugotovitev, da je na motociklističnih dirkah v Zagrebu, o katerih smo poročali v nedeljski številki startal vozač Ludvik Starič za ta klub, ne na za motokol. Ilirija. Čestitamo za pridno bitem! — Premaganca v nedeljskem finalu za svetovno prvenstvo v Milanu ozir Rimu bosta igrala v četrtek v Napolju kvalifikacijsko tekmo za tretje ozir. četrto mesto. Nasprotnika sta — kakor znano — po čudnem naključju Avstrija in

Nemčija Srečanje bo tem bolj zanimivo, ker so bili vsi sportni odnosi med obema državama že leto dni prekinjeni.

Službeno iz LNP. Danes ob 19.30 sestane našelnikov nogometnih sekcij ljubljanskih klubov v tajništvo LNP (nebotičnik, IV. nadstropje). Zaradi važnosti dnevnega reda prisotnost gg. našelnikov potrebna. Le če je kdo nujno zadržan, naj ga nadomesti namestnik.

Službene objave LHP. Danes ob 18.30 v damskem salonu kavarne Emone izredna seja u. o. Ker je dnevni red zelo važen, je udeležba vseh odbornikov nujno potrebna. SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Danes ob 20.30 v posebni sobi kavarne Evrope važna seja sekcijskega načelstva. Jutri od 18. dalje trening za vse atlete na starem igrišču. Kdor ni še vrnil opreme, ki jo je prejel pri tekmoivanju za drž. prvenstvo, naj jo vrne jutri.

ZSK Hermes (uprava igrišča). Danes ob 20. bo seja pri »Kočarju«. — (Nogometna sekcija.) Drevo točno ob 20. seja nač. sekcije pri »Kočarju«. Vsi člani zanesljivo! Predavanje za vse aktivne člane bo jutri ob 20.15 pri »Kočarju«. Strogo obvezno za vse verificirane. — Danes ob 18. trening prvega moštva. Košenina, Karlič, Klančnik, Zalokar, Skrajner, Kos, Flužhar, Glavič, Oblak, Ferjan, Brodnik.

SK Reka. Drevo ob 20. seja upravnega odbora v gostilni Sokolskega doma na Viču.

SK Svoboda. Drevo ob 20. važen sestanek vseh nogometašev in Delavski zbornici.

Sokol

Zlet celjske sokolske župe 10. junija v Celju

Vozne olajšave. Prometno ministertvo je dovolilo vsem udeležencem župnega zleta 500stotni popust. Na vstopni postaji kupljena cela vozovnica velja tudi za povratek. Vsak udeleženec mora imeti tudi župno objavo. Te smo poslali vsem bratskim edincem in ako bi jih ne prejele zadostno število, naj jih takoj naročijo pri župi.

Gostje in zunanji zastopniki. Po informacijah, ki jih je župa prejela, bo pri razvitu prapora zastopal Nj. Vel. kralja divizijski general g. Cukavac. Udeležbo sta obljubila tudi minister — za telesno vzgojo g. dr. Grga Anđelinović in ban dravske banovine g. dr. Drago Marušič. Po deputaciji se našega zleta udeležita tudi žuni Zagreb in Sušak.

Vstopnina: V soboto 9. junija ob pol 21. bo na Glaziji slavnostna akademija. Sedeži na tribuni 10 Din, stojišče 5 Din. Za javni nastop na glavni zletni dan 10. junija je določenih več vrst sedežev, in sicer: tribuna: I. vrsta 20 Din, ostali sedeži na tribuni 15 Din, sedeži pred tribuno 10 Din, stojišče 5 Din. — Opozarjamo, da se dobi jo vstopnice v predprodaji pri Celjski posojilnici in Narodnem domu. Nakup vstopnic za akademijo in javni nastop v predprodaji pripravljamo, ker bo na Glaziji pred blagajno brez dvoma velika gneča. S pravočasnim nakupom vstopnic se pa cenj. občinstvo lahko izogne navalu.

Javni nastop dne 10. junija: Po dosedanjih prijavah bo nastopilo pri prostih vajah okoli 700 članov in 500 članic. Vseh nastopajočih bo okrog 3000. Deca nastopijo le iz najbližjih društev. Župna uprava.

Pragerski Sokol je proslavil materski dan 31. maja. Spored je obsegal deklamacije materi in pravilčno igro g. Levstikove »Pri mami« je rajl. Nastopilo je nad 30 naših najmlajših, ki so vsi častno rešili dano jim nalogo. Občinstvo ni štedilo v aplauzi. Ljubko igrico je režirala ga. Gerbičeva, ki se je spet pokazala kot mojstrica pri prirejanju mladinskih iger. Ni igrača v tako kratkem času spraviti na oder toliko mladih igralcev. Poleg tega moramo še omeniti, da so se vaje zaradi pomanjkanja primernega lokala morale vršiti kar v telovadnici, kjer so se istočasno in z največjo naglico izgovajale klopi in kulise za gozd, katerih tukajšnji Sokol doslej še ni imel. Nove kulise je mojstrsko izdelal agilni učitelj g. Gerbič, a klopi (80 sedežev) so strokovnjaško izdelali požrtvovalni člani Strlaček, Škrbine in Cenc. Vsa ta dela so bila narejena brezplačno. Pri igrici so bili deležni največjih simpatij mladi Barbičev Stanko kot Čukec in Vežjakova Bečica kot Metka.

Repertoar

DRAMA.

Začetek ob 20.

Torek, 5.: Produkcija operne šola drž. konservatorija.

Sreda, 6.: Družba. Sreda.

Četrtek, 7.: Goljemanov. Premiera. C

OPERA.

Začetek ob 20

Torek, 5.: Zaprt.

Sreda, 6.: Luiza. A.

★

Premiera. V četrtek 7. t. m. bo izvajana prvič v slovenskem jeziku drama »Goljemanov«, znanega bolgarskega dramatika Kotetova, ki je bil v minulih dneh s člani bolgarskega Pen-kluba v Ljubljani. Prevod je oskrbel g. Rašo Pustoslavšek, režira prof. Šest.

Opera pripravlja v deloma novi zasedbi in popolnoma novi inecenaciji Verdijovo opero »Trubadur«.

ČISTO POLT

dočete v enem tednu ali dveh s pomočjo prolele bledolice »kure ljubljane«. Neopazno za okolice obnavljate kožo in odstranite temeljito za vedno prične, madeže, gubasto, raskavo, maščobenost, otečenost kožo in znake staranja. Upeh in neškodljivost sajamešni Gertruda 120 Din. Vseko mlo škodi polt. Vzemite za smiselno obzira mlo limonno emulzijo. Velika steklenica 50 Din. Za čiščenje in skrčenje por, odstranjevanje šmink in nevetenje polti nenadkrijivo je mandljevo mleko »ASIAMLO«, 50 Din. — Originalne SCHRODER-SCHENKE razpoložljive »Omnia«, oddelk I-2, Zagreb, Gunduličeva 8/1. — Poština pri plačilu vnaprej 6 Din, po povzetju 12 Din. 8611

Lesna industrija »Javor« v Logatcu

razprodaja

ZALOGO POHIŠTVA

tudi na vložne knjižice

v Ljubljani, na Masarykovi cesti štev. 12.

Zivahno društveno gibanje pod Uršljo goro

Slovenjgradec, 4. junija

Ne samo politične organizacije, nadalje Sokol, prosvetna in humana društva, v zadnjem času so začeli tudi slovenjgraški sportniki prav živahno delovati. Na čelu vsem podružnicah SPD, ki si je zadala prav zanimiv in obsežen program. Uverjeni smo, da se bo i njej i ostalim izpolnila želja po ustvarjanju dobrin za našo mladino in nemalo tudi posredno za naše pridobitnike in podeželsko ljudstvo.

Nedavno se je vršil tu letni občni zbor krajevne Protituberkulozne lige, ki si je s specializmom za pljučne bolezni g. dr. Radšelom na čelu stavila nalogo ustanoviti protituberkulozni dispanzer s sedežem v Slovenjgradu in letičnimi ambulancami v Mežici, Velenju, Ribnici in Muti. Tudi Rdeči križ je pred kratkim zboroval in si za glavni smoter nadel nalogo zgraditi lepo prosto kopaljšče, ki ga tu nujno potrebujemo; društveni upravi z dr. Poharjem Maksom na čelu se bo to gotovo posrečilo. Tudi v Sokolu je zelo živahno, vse se mrižno pripravljajo na bližnje zlete v Sarajevu in Zagrebu ter na domače nastope, ki so vedno godokod zase. SPD pa hoče še do zime postaviti novo skakalnico. Naš kraj je prvi Eldorado za smučarje, saj lezimo skoraj 500 m visoko. Skakalnica je torej res potrebna. Dalje hoče SPD na Kremzarjevem vrhu zgraditi smučarsko zavetišče in na Mali kopi na jugozapadnem delu Pohorja novo kočjo, ki bo namenjena predvsem smučarjem in zimskim sportnikom. Na drugi strani pa večno lepa Uršlja gora venomer vabi hribolazce v svoji udobni dom.

Preteklo nedeljo smo imeli še ustanovni občni zbor novega društva, sportnega kluba »Misljinac«, ki ga bo vodil znani lovec in turist ter prijatelj zimskega in vseh drugih lepih sportov, starotrški župnik g. Horvat. On in njemu ob strani oba mlada Cajnka, Časova iz Dovž, Kac iz Šmartnega, Černe, Tišlar in vsi ostali so nam porok, da bo najmlajši klub na skrajnem severu naše države pravilno pojmoval svoje nacionalno-sportno delovanje. V klubu so združeni kolesarji, motociklisti, nogometaši, lahkoatletci in smučarji iz krajev med Zgornjim Dolincem in St. Janzem pri Dragovgradu. To je za naše podeželje prav razveseljujoč pojav, in če še omenimo, da se v korokem kotu snuje tudi zimsko-sportna podzveza, inoramo priznati, da je začel tudi pri nas veti drug, zdrav veter in da smo se severnjaki začeli prav živahno in uspešno gibati. Prav je takol

Na krizišču centra Ljubljane oddamo za 1. avgust v I. nadstropju

komfortno stanovanje

obstoječe: iz 5 velikih sob in dveh kabinetov, primerno tudi za poslovne lokale za:

- zdravnike
- zobozdravnike
- zavarovalnice
- odvetnike
- agente
- modne salone.

4740

Vprašati v oglasnem oddelku »Jutra«.

TOVARNA IŠČE ZA MESTO LJUBLJANA

ZASTOPNIKA

za prodajo finih artiklov za damsko perilo in obleke privatnim strankam. Samo dame in gospodje, ki lahko dokažejo, da so dobro uvedeni pri privatnih strankah, naj stavijo svoje ponudbe pod »Delaven in soliden« na Propaganda, d. d. Zagreb, Jelačičev trg 5. 5439

Radio

Torek, 5. junija.

LJUBLJANA 11: Šolska ura: Ameriški Slovenci (dr. Bohinec). — 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Otroški kotiček (Manca Komanova). — 18.30 plošče. — 19: Radioterma Laško (Stanko Bitežnik). — 19.30: Žena v bolgarski književnosti (ga. P. Hočevarjeva). — 20: Komorni trio (H. Svetel). — 21: Fantje na vasi, vmes radio - orkester. — 22.10: Čas, poročila. — 22.30: Angleške plošče.

BEograd 16.30: Pevski koncert. — 17: Narodne melodije. — 20: Študentski koncert. — 21.10: Šušna igra. — 22: Lahka godba orkestra. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Koncert ruskega zbora in orkestra bajalajk. — 20.15: Koncertni večer. — 21.15: Slušna igra. — 21.45: Plesna muzika. — PRAGA 19: Citraški kvartet. — 20.30: Koncert zbora praških učiteljic. — 21: »Labodnja pesem«. — 22.30: Češke pesmi za ples. — BRNO 19.10: Godba na harmoniko. — 20.30: Ves program iz Prage. — VARŠAVA 19.15: Josef, Oskar in Johann Strauss na ploščah. — 20.25: Prenos opere iz gledališča. — Lahka glasba. — DUNAJ 12: Koncert na ploščah. — 15.40: Otroški koncert. — 16.10: Dunajski simfoniki. — 17.35: Violinske skladbe. — 19.10: Koncert po željah poslušalcev. — 21: Sprevoygre. — 22.29: Plesna muzika. — BERLIN 21: Lahka glasba iz Frankfurta. — 22.20: Prenos iz Königsberga. — KÖNIGSBERG 19.30: Zborovski koncert. — 21: Plesna muzika. — 22.40: Orkestralni koncert. — MCHLACKER 21: Kompozicijski večer. — 23: Lahka glasba iz Monakovega. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17: Violinski koncert. — 18.30: Salonski orkester. — 19.10: Plošče. — 20.45: Prenos koncerta iz Debrecina. — 22.30: Ciganska godba. — RIM 17.30: Instrumentalna glasba. — 2045: Koncert vojaške godbe.

Radio therma Laško

Najučinkovitejša zdravilnica vseh vrst revmatizma, migra, reumatičnih bolezni, arterioskleroze, anizije krvnega tlaka itd. Odprto skoraj vse leto. — V predzgodnjem zjutranjem času Pavlana penzija za 10 din 600 Din, za 20 din 1100 Din. V večernih penzijah je vrstnina: hrana in skovanje, dnevno po ene kopalni, ena ali dva zdravilni postopki in vse takole. — Zabeležite prospekte od uprave zdravilišča. 4658

„FITONIN“

je, kadarkoli so ga uporabili, takoj in zanesljivo pomagal. »Fitonin« je zanesljivo sredstvo za nudenje prve pomoči pri vseh poškodbah, kvarah in opeklinah itd. ter se njegovo učinkovanje ne omejuje samo na razkuževanje, temveč tudi ustavi krvavljenje, oblažuje bolečine, a rano samo naglo ozdravi. Steklenica Din 20.— v lekarnah. Po pošti 2 steklenici po povzetju Din 50.— Poučno knjigo št. 14 pošlje brezplačno »Fitonin«, dr. z. o. z., Zagreb I-78. (Reg. pod br. 1281 od 28. julija 1933.)

RODITELJI!

Otroku, ki pohaja šolo, dajte, ako je slaboten, da použije vsak dan zjutraj in zvečer malo žličico okusnega »Energin«, za jačenje krvi, živcev in teka. Deca, ki redno jemlje »Energin«, ima dober tek in je odprna zoper vsa obolenja. »Energin« za jačenje krvi, živcev in teka dajte dekletu med 10 in 17 leti, ako je slabotno. To je prehodna dekliska doba ko se mora vsako dekle okrepiti. »Energin« dajte vsakemu članu rodbine, ki nima teka. »Energin« dajte vsakemu članu rodbine, ki je malo kraven.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah v steklenicah po pol litra; 1 steklenica Din 35. Reg. S. br. 19147-33

ALMA PEROVŠEK roj. RUPRECHT

vdova nadgeometra

Vsem sorodnikom in znancem javljam žalostno vest, da nas je naša ljubljena mati, hči, sestra, sestrična, teta, nečakinja in svakinja

ALMA PEROVŠEK roj. RUPRECHT

vdova nadgeometra

po dolgi mučni bolezni dne 3. junija za vedno zapustila. Pogreb blage pokojnice bo danes 5. junija ob 3. uri popoldne izpred mrtvaške veže ljubljanske bolnice na pokopališče pri Sv. Križu. Prosimo tihega sožalja.

5446

Zalujoči ostali.

JOSIPINA ADAMLE roj. Uršič

danes, dne 4. junija po dolgi mučni bolezni, previdna s tolažili sv. vere. Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek, dne 5. junija 1934 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Stari trg štev. 2-IV., na pokopališču k Sv. Križu.

L. Wolff:

Garragan

Roman

Garragan se je odtrgal in krenil dalje. Sivo, deževno nebo, ki se je bočilo nad Potsdamom, ga je težilo. Mesto je bilo še vedno tisto, njegove cerkve, hiše in prodajalne še vedno tako domače kakor nekdanj, toda po vseh cestah je ležala zamišljena tišina. Kje so bili zdaj vojaki? Kje veseli signali rogov, ropot bobnov in vihanje perjanic? Vse stražne hišice so bile prazne. Noben dvorni voz ni več drevil po tlaku. Mesto je spalo sredi belega dne.

Nato je Garragan zapazil dve stari gospe, ki sta na cesti zgrebali konjske odpadke in jih skrbno spravljali v svoji košarici. Njiju obraz za sta bila gosposka, njiju vele roke drobne in nežne. Garragana je obšla boleznata zadrega in pomislil je, kako bi mogel starkama neopazno spustiti kak novec v košarico, a v tem se je ena izmed gospod ozrla na tujca in ga začudeno pogledala s svojimi trudnimi, pametnimi očmi. Garragan je krenil dalje.

Huda stiska je bila v deželi, Eweding je imel prav, ko je govoril, da si je treba utrditi srce. Večina ljudi, ki so ga srečavali, je bila siromašno oblečeni; oči so se jim globoko vdirale v sive obraze, preprežene s trpkimi gubami.

Garragan je dospel na cesto, ki jo je bil videl v mnogih mučnih jetniških sanjah, na cesto z malimi, napetimi hišicami in leno tekočim prekopom, na cesto svojih otroških let, po kateri sta ga za roko vodila oče in mati. Garragan je jel hlastno ubirati korake, da bi ušel

spominom, ki so ga tesnili. Teško diha je obstal pred staro hišico z Friderikovih časov, ki je bila dom polkovnika pl. Queissa.

Hišna vrata niso bila zaprta. Garragan je stopil na ozki hodnik, ki so bile njegove stene pokrite z neumetnimi jeklorezi, predstavljaljočimi same vojaške položaje, in spet zaduhal posebni vonj tega hodnika, čudno mešanico sivke, tobaka in usnja. Nato je potrkal, ker ni bilo od nikoder glasu, na tista vrata, ki so vodila v dnevno sobo.

Globok glas, ki se mu je poznalo, da zna ukazovati, je zaklical: »Noter!»

Garragan je spoznal ta glas in stopil v sobo.

Polkovnik pl. Queiss je sedel pri oknu. Spustil je časnik, ki ga je bral, v naročje, in pogledal prišlecu naproti.

»Dober dan, gospod polkovnik pl. Queiss.«

Stari gospod je poskočil, se začel trestiti tako, da se je moral ujeti za stol, iskal besed in nazadnje s tesnobnim glasom zašepetal: »Garragan!»

»Da, gospod polkovnik, Garragan ali vsaj njegovi klavirni ostanke.«

Polkovnik je premagal svojo slabost. S trdimi koraki je krenil proti Garraganu in rekel skoraj osorno, tolikanj se je moral boriti z gnušenostjo in presunjenostjo: »Dobro došli, Jožef Garragan. Priščno pozdravljeni. Vrnili ste se prej, nego sem smel pričakovati.«

S težavo je goltnil in podal grozno roko. Ni se mogel odločiti, da bi jo izpustil.

»Nu, pokažite se, vraga!« Po Garraganovih ustnicah je blodil reven smehljaj. »Bo že, fant. Dandanes smo vsi Nemci nekam žalostne podobe. Samo tako grenko se nikar ne smehljajte, Garragan. To ni za vas. Držite glavo pokoncu in ne dajte se potlačiti. Nikoli, nikoli se ne smete dati potlačiti! Vraga! To trobim vsem in vsako-

mur. Že huje dni smo doživeli, pa smo jih le prenesli. A kaj stojim in čenčam ne zamerite, Garragan. Ali hočete kaj jesti ali piti? Steklenko spodobnega Steinhagovca še imam izza boljših časov, izpraznjava jo v proslavo današnjega dne.«

Garragan se je branil, a polkovnika ni bilo moči udržati. Stekel je k vratom, jih odprl in zaklical s stariim poveljskim glasom: »Malvina! Pridi noter in poglej, kdo je prišel!»

Oskrbnica Malvina, suha, scvrknjena žena, je prišepala v sobo in nejevoljno vprašala: »Kaj pa je že spet, gospod polkovnik?»

»Tak poglej, kdo je prišel!«

Malvina je pogledala tujca, spoznala Garragana in zavpila.

»Bog nebeški! Gospod Jožef!«

Solze so ji planile iz starih oči.

Garragan je stopil k Malvini in ji stisnil roko. Starka je še huje zaihtela.

»Zdaj pa ven!« je vzkliknil polkovnik. »Zunaj se deri!«

Malvina je odstavila iz sobe, solze so ji bile zameglele pogled.

»In tisto steklenko Steinhagovca prinesi gor! Si razumela?«

Zaprle je vrata za Malvino in se v nejevoljni ganjenosti vrnil h Garraganu.

»Fant, kako me veseli, da sem doživel ta dan!«

Izpustil je Garragana in dejal: »Tako, najlušče je zdaj za vam! Zdaj pa kar po domače, da prekrmljava urico ali dve. Ko si imava toliko povedati!«

»Rade volje, gospod polkovnik, samo pokopaljšče bi prej obiskal.«

»Seveda. Kakopak. Kar pojdiva, preden se začne mraciti.«

Malvina je z zardelim nosom stopila v sobo in postavila vino na mizo. Hotela je biti hrabra, a ko je pogledala Garragana, so jo vnovič polile solze.

UMIVAJTE ZOBE KAKOR UMIVATE ROKE!

MILO za ZOBE

JE EKONOMIČNO, KER TRAJA DALJE KAKOR KATERAKOLI ZOBNA PASTA

POIZKUSNA SKATLA

Doizkusite!

3.-

DIN

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za štiro ali danje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali danje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglašje se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali danje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znakmah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obnemem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

Pouk
Beseda 1 Din davek 2 Din za štiro ali danje naslovov znesek 17 Din. Dopolni 17 Din.

Kuharico
spretno, z večletno gospodinjstvom, znajočo in enkratno pristojbino Din 3.— za štiro ali danje naslovov znesek 17 Din. Dopolni 17 Din.

Vajenci-ke
Beseda 1 Din davek 2 Din za štiro ali danje naslovov znesek 17 Din. Dopolni 17 Din.

Posnemalnik
ročni pogon, malo rabljene in »Alfa« kotlje po cenah prodaja Mikarna Bernhard v Mariboru. 15137-6

5000 Din posojila
iščem na vključbo ali drugo sigurno jamstvo za 4 mesece proti visokim obrestim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Točno odplačilo«. 15136-16

Lokal
pripraven za krojača ali M. v. v. na prometni točki odd. Strojarske ulice št. 22. 15134-19

Dijakke sobe
Beseda 1 Din davek 2 Din za štiro ali danje naslovov znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
v podprizemju vile blizu av. Kristofa odem z južnim. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15161-21

Snežnik-Zidani most
Hvala. Kako se tebi? Kje si? Sporočil tako! 15163-24

Stroji
Beseda 1 Din davek 2 Din za štiro ali danje naslovov znesek 17 Din.

Nemški in francoski
pouk, pripravo za ispitje osemem (kam) nižjih in višjih šol, nudim preko pošte. — Cenene dopise prejem pod »Diplomirane« na oglašni oddelk »Jutra« pod »Varnostno«. 15146-4

Pisarniška moč
perfektna slovenski, arbohrvški in nemški korespondenčni, stenoografski, dobri mesto. Ponudbe z referencami pod »Samoevnenje 100« na ogl. oddelk »Jutra«. 15141-1

Vajenca
za pekarsko obrt, poštnega in krepkega, sprejme tujna peka na Lavitru v Kranjski gori. 16143-44

Starinsko omaro
s 5 predali, 300 let stara. Ser us in kriz, posodi proda Zadruga mizarjev, Vojkova ulica 6. 15089-6

Družabnika
za zelo rentabilno večjo žago v Bosni s 100 odst. zaslužkom sprejem. Vprašati: »Trgo-transporte, Sarajevo«. 15134-19

Lep loč. I
za trgovino z mešanim blagom in pakirajo v vsem potrebnim in vezavjem ter stanovanjem na prometnem mestu v Mačkici s 1. julijem oddam v našem. Našnja posojila pri A. o. j. Franca v Mediki. 15144-19

2 mlajša dijaka
sprejemem v dobro oskrbo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15166-22

Sobo in kuhinjo
oddam s 1. julijem. — Prodajam za dobro oskrbeno pohištvo. Zelena jama, Tovarniška ul. št. 28. 15162-21

Majski senj 1925
Pisni. Priloži danes — vse kot zadnje! 15136-24

Mizarske stroje
nove in malo rabljene v najboljšem stanju, lahko zelo ugodno kupite. Vabimo Vas na brezplačen ogled. Klein & Stiegl Fuda zastopnik Peter Angio, d. s. o. z., Ljubljana, Tyrševa c. št. 31. Telefon 3249. 15139-29

Službo dobi
Beseda 1 Din davek 2 Din za štiro ali danje naslovov znesek 17 Din.

Brivskega pomočnika in frizerko
v etalno nameščenje sprejme salon »Alca« v Ljubljani. Gajeva ulica šte. 15147-1

Pošteno dekle
pridno, vajeno vseh hišnih del, želi kjejkoli primerne službo. Naslov: Mara Fabjan, Ljubljana, Tyrševa c. št. 62. 15142-2

Otroški vozček
globok, zelo dobro ohranjen napredaj po nizki ceni na Celovški cesti 85. 15143-1

Hranilno knjižico
Kmetске posojilnice, v vlogi 100.000 Din, kupim po do 100.000 Din, kupim v polni vrednosti. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15142-16

Trgovski lokal
veliki prostori s 4 d. a. m. na Celovški cesti št. 21. Pojavila da je lastnik hče Ivan Zupančič. Ljubljana VII. Celovška 81. 15145-19

Trisob. stanovanje
z vsemi pritiskinami v I. nadstropju, oddam na Rimski cesti 28. Ogled vsak čas. 15143-21

2 stanovanji
eno in dvošobno takoj oddam na Gosposveški c. št. 10. — Informacije daje Cesar Isotom. 15143-21

Kupimo stroje
za rezanje lepence (Kerston Schindl & Ritzmaschke, Hadesobena) — dalje specialni stroji za leone (Hörselsteinmaschinen) kombinirana tudi na pripravljenosti — ter 1 »Sohietapparat« iz telesa. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15146-29

Informacije
Beseda 1 Din davek 2 Din za štiro ali danje naslovov znesek 17 Din.

Poslovodjo
strokovnjaka izvešaban delavec za izdavo be- tonskih ploščic s andr- llično stiskalnicjo — iščem. Ponudbe na Nikolo Brzakovi, Beograd, ul. Braće Krsmanovića 27. 15198-1

Gdč. — zaslužek!
Nastavim nekaj gospodinjstvom z malim fiksnom ter provizijo, za razpisovanje predmeta za mesečne p. l. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Varnostno«. 15141-1

Krojačica
provizorna, se priporoča na dom za kostume in obleke — Zabjak šte. 6. 15139-2

Fotoparat
Arus, 6 1/2 x 9, s kompletnim priborom ugodno prodam. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 15142-6

Železno tehnično
avtomatizno, nosilnost 1200 kg in majhno leseno hišico za banovsko ali modro prodam. Ogledati na Medvedovi cesti 7. 15146-4

Ulični trg. lokal
prostora, kakor tudi sobo skladišče 40 m² veliko, oddam na Gosposveški cesti šte. 10. Informacije daje Cesar Isotom. 15143-19

Prisob. stanovanje
z vsemi pritiskinami v I. nadstropju, oddam na Rimski cesti 28. Ogled vsak čas. 15143-21

2 stanovanji
eno in dvošobno takoj oddam na Gosposveški c. št. 10. — Informacije daje Cesar Isotom. 15143-21

Kateri
soliden, dobroobčan in podoben gospod z dobro preoblikovano skrajšeno, bi poročil osemletno, 38 let staro gospodinjstvo, s 44.000 Din gotovine in pridno gospodinjstvo. Samo rene ponudbe po možnosti s sliko na oglašni oddelk »Jutra« pod »Sobe«. 15143-25

Zaslužek!
Nastavim nekaj gospodinjstvom z malim fiksnom ter provizijo, za razpisovanje predmeta za mesečne p. l. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Varnostno«. 15141-1

Poslovodjo
strokovnjaka izvešaban delavec za izdavo be- tonskih ploščic s andr- llično stiskalnicjo — iščem. Ponudbe na Nikolo Brzakovi, Beograd, ul. Braće Krsmanovića 27. 15198-1

Frizerko
dobro izučeno, sprejme takoj Franjo Meuser, frizer, Miklošičeva c. 20, Okrogli vas, Ljubljana. 15175-1

Boljšje dekle
večje več deklet, vajeno vseh gospodinjstvih del in kuh. išče službo kot pomočnica gospodinjki, s katero ali kak silnega. Ponudbe na področju »Jutra« v Trbovljah pod »Stroje«. 15140-3

Auto, moto
Beseda 1 Din davek 2 Din za štiro ali danje naslovov znesek 17 Din.

Jedilnico in salon. garnituro
starinsko, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-6

Penzion
na Goronjem oddam v našem strokovnjaku. — Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-6

Prisob. stanovanje
z vsemi pritiskinami v I. nadstropju, oddam na Rimski cesti 28. Ogled vsak čas. 15143-21

2 prazni sobi
obojni in stražni, brez kuhinje, s souprobeno kopalnico in separatnim vvhodom oddam s 1. julijem osebam brez otrok. Naslov pove oglašni oddelk »Jutra«. 15143-23

Pravno sobo
s 1. julijem. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
z domačo oskrbo išče prijeten vvhod s nekaj pohištva, v mestu, do 1. julija. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Službo dobi
tako: na morju: višji natakar, višja natakarica, kuhar ali kuharica in por. — kavelje zmožen. Ob. Mirne ponudbe na naslov: Boris Plešnik, Bled. 15143-1

Frizerko
dobro izučeno, sprejme takoj Franjo Meuser, frizer, Miklošičeva c. 20, Okrogli vas, Ljubljana. 15175-1

Absolvent
trgovske šole vojašične prost, z večletno prakso v engro in detajlu, vedno knjigovodstva in korespondenčni v nemškem, hrvaškem in italijanskem jeziku. Želi kjejkoli mesto — najraje v industriji. Cenene ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Varnostno«. 15143-2

Poltovorni avto
»Ford«, avtomobilski, 40 HP, 500 kg nosilnosti, dobro ohranjen, ugodno napredaj. Ponudbe na poštni predal št. 84, Ljubljana. 15132-10

Hišo
2 ali večstanovniško ob Dunajski cesti za Bežigradom ali Linhartovi ulici, event. nedozidano kupim. Posredovalci izključeni. Ponudbe z navedenim naslovom in ceno na ogl. odd. »Jutra« pod »Pod 200«. 15132-20

Pravno sobo
s 1. julijem. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
z domačo oskrbo išče prijeten vvhod s nekaj pohištva, v mestu, do 1. julija. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
s 1. julijem. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
z domačo oskrbo išče prijeten vvhod s nekaj pohištva, v mestu, do 1. julija. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
s 1. julijem. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Tesarje
sprejme Steiner, Ljubljana, Opekarska c. št. 31. 15143-1

Maserja
dobro izvešabanega 186 s Bubar, Privoz šte. 30. 15140-1

Trgovske šole
vojašične prost, z večletno prakso v engro in detajlu, vedno knjigovodstva in korespondenčni v nemškem, hrvaškem in italijanskem jeziku. Želi kjejkoli mesto — najraje v industriji. Cenene ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Varnostno«. 15143-2

Poltovorni avto
»Ford«, avtomobilski, 40 HP, 500 kg nosilnosti, dobro ohranjen, ugodno napredaj. Ponudbe na poštni predal št. 84, Ljubljana. 15132-10

Hišo
2 ali večstanovniško ob Dunajski cesti za Bežigradom ali Linhartovi ulici, event. nedozidano kupim. Posredovalci izključeni. Ponudbe z navedenim naslovom in ceno na ogl. odd. »Jutra« pod »Pod 200«. 15132-20

Pravno sobo
s 1. julijem. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
z domačo oskrbo išče prijeten vvhod s nekaj pohištva, v mestu, do 1. julija. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
s 1. julijem. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
z domačo oskrbo išče prijeten vvhod s nekaj pohištva, v mestu, do 1. julija. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
s 1. julijem. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Ljuba Jurkovič:

Trgovske šole
vojašične prost, z večletno prakso v engro in detajlu, vedno knjigovodstva in korespondenčni v nemškem, hrvaškem in italijanskem jeziku. Želi kjejkoli mesto — najraje v industriji. Cenene ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Varnostno«. 15143-2

Poltovorni avto
»Ford«, avtomobilski, 40 HP, 500 kg nosilnosti, dobro ohranjen, ugodno napredaj. Ponudbe na poštni predal št. 84, Ljubljana. 15132-10

Hišo
2 ali večstanovniško ob Dunajski cesti za Bežigradom ali Linhartovi ulici, event. nedozidano kupim. Posredovalci izključeni. Ponudbe z navedenim naslovom in ceno na ogl. odd. »Jutra« pod »Pod 200«. 15132-20

Pravno sobo
s 1. julijem. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
z domačo oskrbo išče prijeten vvhod s nekaj pohištva, v mestu, do 1. julija. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
s 1. julijem. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
z domačo oskrbo išče prijeten vvhod s nekaj pohištva, v mestu, do 1. julija. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
s 1. julijem. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

Pravno sobo
z domačo oskrbo išče prijeten vvhod s nekaj pohištva, v mestu, do 1. julija. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod »Stroje«. 15142-23/a

MALA KRALJICA NOČI

Nekega večera so Lili, Toto in Šarik poslušali radio. Zdajci zavpije Lili na ves glas: »Očka, očka, to je moj očka, to je glas mojega dobrega očka! Lili je bila spoznala glas svojega očka in se tolikanj razveselila, kakor da bi sedela v njegovem naročju. Tudi Toto in Šarik eta vsa vesela vzklikala: »Živel radijo! Živel radijo, ki je združil ves svet!«

Prevzamem korespondenco
tujih jezikov (nemško, italijansko, francosko, angleško) za poročilne ure, eventualno tudi na dom. Ponudbe na Aloma Company, d. s. o. z., Ljubljana, pod »Varnostno«. 15143-2

BSA 500 cm³
OHV s priklopo, model 32 v